

AUSTAVINDEN

Juli 2017

Organ for Vidrek Grendelag
38. årgang

Austavinden

38. årgang

Redaksjonen 2017

Martin Indregard
tlf. 90 77 24 97 Epost: martini@online.no

Trond Østrem
Tlf. 99 31 77 10 Epost: trond.ostrem@uit.no

Torgunn Olsen
Tlf. 97187286 Epost: torguno@online.no

Torill Ranheim Hansen
Tlf. 91 13 44 93 Epost: torilr.hansen@gmail.com

Layout: Anders Øgsnes
Tlf: 90 98 61 17
Epost: adm@hildringstimen.no

Austavindens hjemmesider:

www.vidrek.no/Austavinden.

Der finnes alle årgangene fra 1979 til i dag. Kjell Olav Ravn kan også skaffe de eldste årganger på CD. tlf. 9099731 6 epost: kor@virak.no

Utgiver: Vidrek grendelag Opplag: 100 eks.

Medlemskap i grendelaget: Kan tegnes av alle fastboende på Vidrek

Enkeltmedlemskap
med Austavinden kr. 200 pr. år –
Familiemedlemskap
med Austavinden kr. 250 pr. år –
Bare Austavinden: kr. 100 pr.år
Portotillegg på kr 50,- når bladet sendes med post
Betaling til konto: 4520.07.11 703
Betaling på giro/nettbank: husk å skrive hvem beløpet er fra!

Forsida:

I år var det et kjempekronår på rognebær. Etter ei folketru skal det bety at det då blir lite snø til vinteren («rognegreina skal ikkje bære tungt to gonger på eit år!»). Etter ei anna folketru er det tvert om: det blir mykje snø til vinteren. Ei heilgardering altså, som gir håp både for de som vil ha godt skiføre og de som ikkje likar mykje snø.

Redaksjonslederen har ordet

Ja, så er det blitt jul i det Herrens år 2017, 115 år etter at malmkjøringa til Ofoten begynte, hundre år etter den russiske revolusjonen, 77 år etter at landet vårt blei okkupert av Tyskland, og 35 år etter at Brå knekte staven.

Skjer det nokka i våre daga som får stor betydning for framtida våres? Problemet er at det veit vi ikke sikkert nu. Det forstår vi først lenge etterpå, når vi ser oss i bakspeilet. Men vi ane jo ka framtida vil finne ut at blei de store endringene. De fleste antar vel at miljø-forverringa vil skape store problem for de kommandes generasjonan. Vi syns at det er mye med vær og årstider som er ute av lage allerede. At verden ikke kan fortsette å brenne olje som i dag, godtar de fleste. At det om tretti år vil være meir plast enn fisk i havet, skremmer oss. At 2/3 av de dyreartan som fantes i 1970 vil være utrydda i 2020 er utrulig, men sant. Kort sagt: at vi overbelaster naturen med vår nuværandes bruk av den er vanskelig å se bort fra.

Men det gjeld liksom i det store bildet. Her i vårt lille Vidrek/Virak merker vi ikke så store endringer. Eller? Kan det være at den reduksjonen i elgstammen som vi og de fleste plassan rundt Ofoten har registrert er et alvorlig varsel? At det ikke bare er litt overbeskatning som er på gang?

Vi merker at området våres er i endring. Kommunen vår skal blir større, med et par tusen menneska, i alle fall. Vi skal til og med få Norges nasjonalfjell, Stetind, innafor nye Narvik. Samtidig er Evenes i ferd med å bli base for de nye F35-flyan. Det gir jo arbeid til mange på den sida av fjorden. Men de nye flyan skal etter det som sies bråke 3-4 ganga meir enn de gamle F16. Blir vi liggandes rett under startkorridoren til nyflyan, er eg av de som frøkte konsekvensan. Den lavtflyginga vi opplevde i høst ga absolutt ingen mersmak.

Men livet går sin gang i bygda. Vi gamle eldes med flagget til topps. Og litt fornying skjer jo også rundt oss. Det kan hende bygda blir mer attraktiv som bosted for yngre folk. Ei stund såg det ut som om det ville bli kjempevekst i arbeidsplassa i Ballangen, med datalagringscenter på Ballangseira. Nu ser det jo ut til at noen har fått stansa det prosjektet. Men muligheten ligg der fortsatt. Og sku det bli vekst i Ballangen, vil det nok være en fordel for oss, her midt imellom Ballangen og Narvik. Men foreløpig er det jul og snart nyttår – ka nu enn 2018 vil bære med seg. Vi får følge med og sjå...

Året som har gått i Vidrek grendelag

Årsmøte og ekstraordinært årsmøte

Det ble avholdt årsmøte den 21.02.2017. Her ble det tatt opp vanlige årsmøte saker, samt det ble valgt nytt styre. Dette bestod av Øystein Bjerkelund, Sissel Evensen, Rosa Marteinsdottir, Johnny Johannessen og Tor Ivar Solberg.

Alle styrevervene unntatt leder ble fordelt, dette ble senere avgjort på et ekstraordinært årsmøte og Det var Øystein som fikk den rollen.

Påskekafe

Husflidgruppa arrangerte påskekafe den 1. April. Der hadde di åresalg, salg av husflidsprodukter i tillegg til både kaker, kaffe og lapskaus. Det var godt oppmøte og god påkestemning.

Rusken aksjonen

Den årlige ruskenaksjonen ble holdt onsdag den 10. mai. Her fikk vi både rydda og stelt rundt grendehuset, samt at vi fikk plukka søppel helt fra Holtvika og til Virakelva. Det var en fin og arbeidsom gjeng som møtte opp og sørget for at bygda vår ble ryddig og fin til 17 mai.

17.Mai

Tradisjon tro ble det gått i 17. mai tog og arrangert kafe på Vidrek på nasjonaldagen vår. Oppmøte på dagen var som det bruker å være, men været sørget nok for at toget ikke helt kunne måle seg med det kongen vinker til i fra slottsbalkongen, vårt var langt ment tynt. Men det gjorde ikke så mye, for entusiasmen hos voksne og barn i alle aldre var upåklagelig. Etter toget var det leker, åresalg, mat og drikke for store og små i gymsalen, og det ble en fin avslutning på feiringa av dagen.

Julebasaren

11. november gikk den årlige julebasaren i bygda av stabelen. Allerede like etter 17. mai startet planleggingen. Av erfaring vet hele bygda at det krever en formidabel innsats for å dra i land dette arrangementet i ei lita bygd. Det ble satt en dato så snart vi hadde undersøkt litt rundt når de andre basarene i området skulle arrangeres. Det ble holdt komité møte like over sommeren, og ansvar for det som skulle gjøres på forhånd ble i grove trekk fordelt. Uka før selve basaren er som alltid hektisk, men med god planlegging av når di forskjellige tingene skulle skje gikk denne som en drøm. Bord ble satt opp, det ble pyntet og ordnet og resultatet ble flott! Lørdagen kom, å det var en spent gjeng som åpnet dørene kl 11 for gjestene som allerede ventet utenfor. Det var fullt hus hele formiddagen, og enkelte måtte vente litt før di fikk bord å sitte ved, men det var tålmodige gjester

i år som tidligere, å forståelse for at det ikke var flere plasser. Ettermiddagen var noe roligere, noe som kan skyldes at det var flere andre større eller mindre julebasarr andre plasser i distriktet, men vi er meget fornøyde med det vi fikk til på dagen. Vi vil takke alle som bidro til julebasaren vår, både med å arrangere, gav oss premier og selvfølgelig gjestene som kom og støttet oss på dagen. Dette arrangementet er hovedinntektskilden til bygda og vi er avhengig av denne for å kunne drive huset og grendelaget videre.

Adventskafe

Det siste arrangementet i år var julegrantenning med etterfølgende kafe som ble arrangert søndag 3. Desember. Det var godt oppmøte og julestemninga kom fort når vi fikk lys i treet og ikke minst besøk av Virak nissen som kom med godteposer til barna. I klasserommet var det salg av vafler, kaker, kaffe og brus. Det ble og servert gløgg. Vi hadde en rund åresalg med fine premier. Alle koste seg og barna løp mellom lek i gymsalen og kafeen på klasserommet. Det var et trivelig avbrekk i den ellers travle førjulstida.

Vi i styret vil takke alle som har bidratt på forskjellig vis gjennom året som har gått, og vil ønske alle ei riktig god jul og et godt nytt år.

Hilsen styret

Vi gratulerer årets jubilanter!!

- Karl Gunnar Bjerkelund 60 år
- Ingebjørg Eilertsen 70 år
- Synnøve Lundberg 60 år
- Gunnar Hansen 75 år
- Kjell Olav Ravn 60 år
- Bjørn Lundberg 60 år

Nytt fra Virak utmarkslag

Det siste årsmøtet i Virak Utmarkslag som ideell medlemsorganisasjon blei holdt 26.3.2017. Det første valgte styret i det nye utmarkslaget – det som er blitt oppretta ved jordskifterettens dom, og som er et tingsrettslig sameie – blei så valgt på årsmøtet, og består av Martin Indregard (leder), Anne Berit Søfteland (styremedlem), Kristel Langhard (sekretær), Ivar Ravn (kasserer) og Gunnar Hansen (styremedlem). Varamedlemmer til styret ble Øystein Bjerkelund og Roger Røssås. Revisor er Kjell-Olav Ravn, med Renate Josefsen som vara. Valgkomite ble John Martin Overvåg og Tore Kongsbakk, med Svein Ravn som vara.

Viktige forskjeller mellom det gamle og det nye laget er at i det gamle var man frivillig innmeldt medlem, mens i det nye er alle grunneiere av en viss størrelse obligatorisk og automatisk medlem. En annen forskjell er at i det nye laget fordeles inntekter etter andel, ikke etter skyldøre, som var regelen i det gamle. Avstemminger skal i det nye laget skje etter andelsstørrelse, med mindre en blir enig om noe annet. Årsmøtet vedtok å bevilge kr. 10.000 til Vidrek grendelag, som kompensasjon for at utmarkslaget har benytta grendehuset gratis i mange år. For framtida skal utmarkslaget betale pr. møte som holdes i grendehuset.

Etter å ha behandla andre ordinære årsmøtesaker, vedtok årsmøtet som siste punkt å legge ned det gamle laget. Men her blei det gjort en feil som resulterte i at det måtte holdes et ekstraordinært årsmøte 18.juni 2017 der man først oppheva nedlegginga, så fordelte det gamle lagets midler, etter skyldøre, og så blei det gamle laget lagt ned.

Det nye styret har jobba med å få bedre orden på aktivitetene laget driver. Ny jaktavtale er inngått med Marit Hansens jaktlag. Men det har fortsatt ikke lyktes å få i gang et storvall med de vallene som grenser opp til Vidrek, så noe formelt jaksamarbeid mellom jaktlagene er fortsatt i det blå.

Laget fortsetter kultiveringa av fiskevatna på fjellet, men nå har styret laget er bedre system for salg av fiskekort og for kontroll av hvem som fisker. Nye jakt- og fiskekort er trykt opp. Vi har fått avtaler med Asbjørn og Øyvind Eidissen om at de skal fungere som kontrollører av både fiske og småviltjakt, i den utstrekning de ferdes på fjellet. Styret håper med dette og andre tiltak å få bedre oversikt over jakt og fiske på fjellet.

Utmarkslaget har skrevet til Narvik kommune og bedt om å få være høringsinstans når kommunen behandler reguleringssaker som kan få betydning

for utmarksrettigheter, som f. eks. beiteretten. Kommunen har ennå ikke svart.

Utmarkslaget har anskaffa et brannsikert arkivskap, som er plassert i grendehuset. Her vil laget arkivere sine protokoller og regnskap. Samtidig inviteres andre lag i bygda til å arkivere historisk materiale på samme sted.

Martin

Elgjakta 2017

Marit Hansen sitt jaktlag har fortsatt jaktavtale på Vidrek. Men i år har det vært vanskelig å fylle den kvoten på 7 dyr som de er blitt tildelt av Landbruksskontoret i Narvik og Ballangen. Trass i at jakttida i år er utvida (den går nå helt til Lillejulaften, i hele Norge), hadde de ved redaksjonens deadline bare felt 3 dyr. Dette er det laveste tallet 'i manns minne'. De har både i fjor og i år observert svært lite elg på Vidrek, mens de omkringliggende vallene ikke har hatt problemer med å få felt et 'normalt' antall dyr. Utmarkslaget vil på neste årsmøte sikkert måtte diskutere en reduksjon i felling av elg på Vidrek.

Smånytt - Eierskifter

I høst solgte Hans Gundersen hytta ved Rundvatnet til Trond Østrem. Med slitne knær etter et langt friluftsliv, ble det for tungt å komme seg til fjells. Trond møter hyttelivet med friskt mot og ser fram til mange bratte turer opp anleggsveien med sekk og pulk, helt til knærne ikke vil mer.

Bjørn Lundberg i Holtvika og broren hans er blitt nye eiere av den gamle Åsheimhytta ved Helligdagsvatnet. De har overtatt hytta fra Bjørn Olavsens, som i sin tid kjøpte den av Marit Åsheim.

Minneord om Alma Ravn

Alma var født 11. august 1933 i Dåfjord, Ringvassøy i Troms. Hun vokste opp i en søskenflokk på syv der hun var nest eldst. Livsgrunnlaget var et småbruk, den typiske fiskerbonden, så da hun ble voksen var det naturlig at hun reiste fra bygda for å skaffe seg arbeid. Hun fikk jobb i Narvik og traff Håkon. De ble gift og flyttet inn på Vollen, sammen med Birgit. Hun kunne alt om livet og arbeidet på en gård, så hun falt fort inn i arbeidet på gården. En periode hadde hun posten og telestasjonen på gården.

Håkon hadde sitt arbeid til sjøs og etter hvert på ferjene. Svigermora Birgit gikk bort i jula 64, og da falt etter hvert alt arbeidet på Alma. Hun fikk fire gutter i løpet av noen år, så hun hadde lange dager med gårdsarbeid, telestasjonen og ungene. Det var lange, tunge arbeidsøkter, og ikke minst da Smibekken etter hvert ikke kunne brukes som vannkilde. Det måtte kjøres vann fra Storelva med hest og vogn.

På slutten av 60-tallet bestemte familien seg for å flytte til Lødingen. Håkon hadde nå fått fast jobb på fergene. På Lødingen fikk hun jobbe på telegrafen som teledame, hadde praksis fra telestasjonen de hadde hatt på gården. Det ble bygd nytt hus på Lødingen etter et par år, og det var en stor framgang fra det tunge arbeidet som hadde vært på Vollen.

Etter hvert ble dessverre Håkon alvorlig syk og familien fikk noen tøffe år, men han kom seg så bra etter hvert at han begynte å sykle igjen. Dragningen mot Virak og Vollen lå alltid der, og det ble et hus til salgs på Lillehågen ble den store avgjørelsen tatt – familien flyttet tilbake til Virak. Det ble noen fine år i nyhuset før alderdommen og sykdom gjorde at hverdagen etter hvert forandret seg.

Alma likte seg best hjemme hos seg selv, og døren var alltid åpen for å ta imot besøk. Kaffen ble kokt og noe godt kom på bordet. Barnebarna på Vollen var mye hos henne og hjalp til med husarbeid, og da hadde de alltid en kosestund etterpå med brus og noe godt.

Barnebarna fra Andenes kom og var mange dager på besøk om sommeren og ellers i året. Huset i Lillehågen ble et samlingspunkt for 3 generasjoner når alle var samlet. Alma var en ivrig kryssordløser og hun brukte mye tid på store, vanskelige kryssord. Hadde flere kryssordbøker som var oppslagsverk som hun brukte når hun en sjelden gang stod fast i kryssordet. Etter at Håkon gikk bort ble helsa til Alma gradvis dårlig, og hun flyttet etter hvert på sykehjem. Men de første årene var hun hjemme flere uker om sommeren. Da hun feiret 84-årsdagen sin på sykehjemmet i august hadde vi en koselig dag sammen med henne. Da hun sovnet inn på sykehjemmet hadde hun de aller nærmeste rundt seg.

Fred med ditt minne.

På vegne av familien – Anita R.

Julehilsen fra Kvaløyvågen

I år har vi hatt Viraknissen på besøk! En god jul og et godt nyttår ønskes alle Austavindens lesere fra Aina med familie i Kvaløyvågen.

Foran; Anders (13) og Jostein (15), bak; Viktor (9) og Håkon (11), samt Rask og Viraknissen.

Nytt fra barnegruppa

Julebasaren

I årets julebasar var det unge krefter som jobbet i trommelen. Først stod Ole Magnus og Sofie i tombolaen - så stod Anita J, Kevin og Sandra der. En periode var det 4 barn som jobbet i trommelen: Kevin, Sandra, Lucas og Julie. Den eldste var 13 og den yngste 4 år. Flott innsats av alle barna som jobbet i trommelen.

St. Hansaften

Anita (Jensen) og Anita (Solum) hadde lyst på en felles St. Hans aften på Virak, så vi satte en invitasjon på bygdas Facebook-side og håpet på stort oppmøte.

Vi rigget oss til i fjæra med barn, mat, drikke og bål. Gleden var stor når flere tok turen dit. Shanny og

Kevin, Julie og Sandra passer tombolaen.

Dennis kom gående over jorden, Svein Yngve troppet opp med skikkelig grill og satte oss andre litt i skyggen med våre svidde bålpolser. Til slutt kom også Amanda og Sean Wright og to av barna. Det ble ei kjempekoselig St. Hans feiring som foregikk på både norsk og engelsk. I tillegg dukket det opp et finsk kamerateam og filmet feiringa. Dette ble senere sendt på finsk TV. Mer internasjonalt blir det ikke.

Vi håper denne feiringa kan bli en tradisjon i bygda.

Anita J og Anita S

St. Hansfeiring ved moloen. Kevin (13 år), Sandra (10 år), Mathias (11 år), Lucas (4 år), Tilde Sofie (7 år), Tuva Lovise (5 år), Thale Alvilde (1 år), Amelia (16 år), Emily (13 år), Oliver (12 år), Tristan (9 år).

Med på bildet er også Anita S. og Øystein. Alder på disse er et litt høyere tosifret tall enn på de øvrige.

Minneord om Stein Indregard

Stein blei fødd den 10.9.1943. Han voks opp her, med 5 søsken, på en gård. Det var i etterkrigstidas Norge, med rasjonering og nøysomhet og ingen overflod, og skole annakver dag.

Mitt første minne om Stein er fra en busstur til Sør-vik ved Harstad. Det må ha vært i 1947, så han var 4 år og eg 6. Stein satt storøyd på fanget til mamma, fremst i bussen, og fulgte med mens veien bukta seg over Veggfjellet, rundt Bogen og langs Tjeldsundet. Det gjorde inntrykk på 4-åringen, for plutselig begynte han å rope høgt: «Å du vide verden!» Rundt neste sving la han på til: «Å du store, vide verden!» Folk rundt oss begynte å flire. Og Stein fortsatte med stigandes forundring over kvert nytt landskap: «Å du store, vide, viide verden!» Snart gapskratta hele bussen av den glade barnestemmen som fann så mye å glede i alle nye syn som åpenbarte seg heile veien til Tjeldsundferga.

I dette minnet ser eg noe av essensen av han: evnen til å observere og å undres over verden. Gleda ved å oppdage at verden var stor og vid, mye større enn den han kjente fra barndomslivet på Vidrek.

Stein var spesielt vitebegjærlig og kunnskapssøkanes, og det han leste i bøker skulle raskt omsettes i praktisk handling. Vi andre leste om sol og måne i naturfagboka. Men Stein ville vite meir, og klarte som elleveåring å skaffe seg linser til en stjerneikkert. Med løvsag laga han seg et meterlangt kikkerthus av finér og rulla mamma sitt Alle Kvinner-blad til å holde okularet på plass. Med denne primitive, men effektive kikkerten granska han himmellegeman i mange lange vinterkvelda.

Musikktalent hadde han også. Mens han gikk på realskolen kom han en dag og fortalte at han hadde begynt å spille fiolin, hos ho fru Nedberg. Og et par uker etter sjokkerte han alle med å fortelle at nu skulle han være med på konsert med Juniororkestet. Og det var han, spilte med på Mozart i Teatersalen med den største selvfølge.

Men den aktiviteten han kanskje trivdes aller best med, var nok sjakk. Mange av onkelbarna fikk si første innføring i sjakk hos Stein. Han hadde bestandig tid til et parti. Han spilte i mange år i Narvik sjakkklubb, og på 90-tallet representerte han flere år klubben i Nordnorske mesterskap.

Han valgte bevisst å ikke gå inn i noe parforhold. Og å leve tilbaketrukket, i sin egen lille veldefinerte verden – og ikke ute i den store, vide, vide verden. Ka slags problem han hadde som førte til denne livsstilen, holdt han for seg sjøl. Men det var nok samme type vansker som gjorde at han aldri fann seg til

rette i arbeidslivet. Riktig nok var han i noen år en oppskatta vikarlærer både i ungdomsskolen og på høgskolen i Narvik. Men han klarte aldri å gå inn i fast arbeid. «Det blir alt for stort ansvar for meg,» sa han en gang da mamma forsøkte å få han til å søke fast jobb.

Men han var ei sterk støtte for mamma på hennes gamle dagar. Ho sa ofte at uten han Stein, hadde ho aldri klart å bygge huset i Storhågen. Også i alle de år han var hennes vaktmester og innkjøpsleder i Tårnveien 6, var han ei god hjelp for henne.

Stein kunne alltid ta synspunktet til den han samtalte med. Han hadde alltid treffanes kommentara og underfundige poeng å komme med, fra uventa perspektiv som han overraskanes kobla inn. Et eksempel bare: vi satt en gang i et selskap og bekymra oss over klimautviklinga og drivhuseffekten. Da kom det tørt fra Stein: «Nå ja, den drivhuseffekten syns eg har vært en stor skuffelse til nu!»

Kanskje er det humoren hans som vi kommer til å huske han for. Han såg støtt det komiske i ting, og hadde en egen evne til treffandes formuleringer. Men det var en godlynt humor. Han var et snilt og godt menneske, han Stein.

Han var absolutt av dem som sett korrekt fakta-

kunnskap høgt. Mitt siste minne om Stein er typisk i så måte. Han skulle i røntgen dagen etter. «I apparatet til han Wilhelm Røntgen,» sa han. «Men kan du mellomnavnet hans?» Tilfeldigvis visste eg det, sa «Conrad», og fekk tommelen opp fra Stein for det. Det blei vår siste ordveksling. Natta etter, den 9. november, stoppa hjertet hans.

Eg lyser fred over minnet om han.
Martin

Utflyttet

Lill Ann og Øystein Johansen har flyttet til Harstad. De beholder sitt tidligere bosted på Krøkebærneset som hytte.

Familien Pop har flyttet til Fagernes i Narvik. Ioan Pop opplyser om de vil bruke huset på Virak som hytte, og at hans bror nå bor der midlertidig.

Austavinden ønsker lykke til videre!

Yorkshire County avd. Vidrek

I fjor ønska Austavinden familien Wright velkommen til bygda. De hadde da store planer for det året som venta. Vi stakk innom for å høre hvordan deres første hele år i Norge gikk.

«Jo, i all hovedsak har det gått bra,» forteller Sean. «Når det gjelder dyra vi tenkte å skaffe oss i løpet av året, er det bare gris vi ikke har anskaffa. Først og fremst har vi satsa på sau, og nå har vi 15 villsauer. Men det var fryktelig mye venting på å få tillatelse til å flytte sau fra et distrikt til et annet her i landet. Mattilsynet er veldig strenge og redde for sykdomssmitte. Det er litt rart når samtidig elg og rein reker fram og tilbake mellom distriktene. Men nå har vi altså 15 sauer, og i løpet av vinteren blir det jo en del lam, regner vi med. Så får vi ta det derfra og utvide rolig. Ja, og så har vi skaffa oss 2 geiter» Oliver på 11 år legger til at faren ikke må glemme de 15 kyllingene og hanen som skal forsyne dem med egg.

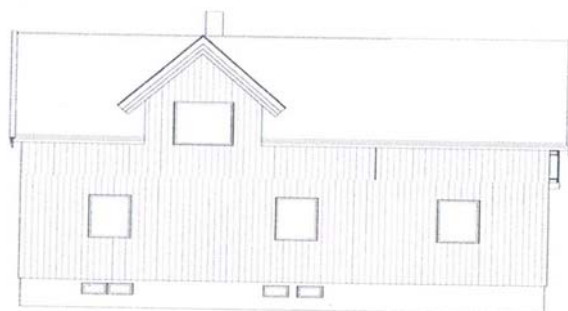
I sommer har Sean og svigerfaren gjerda inn hele øvermarka på Grønvold. «Det så nok litt rart ut i begynnelsen, for vi begynte med å sette opp den gamle smijernsporten som sto her fra gamle dager. Da var det noen som spurte om ikke hundene kom til å oppdage at de kunne gå rundt porten og ut! Men nå er gjerdet på plass, med strømgjerde på toppen. Det siste er for å prøve å stoppe elgen fra å bryte seg inn over gjerdet og stjele saueforet. Kampen for å holde elgen utafor gjerdet nesten det største problemet her,» sier Sean. «De to beagle-hvalpene Alfi og Raymondo springer bare undt og rundt elgen når den kommer, men skogens konge lar seg ikke affisere av så små krek. Vi får se hvordan det går!»

Dette året har Amelia (16) begynt på Frydenlund videregående, og trives med det, syns det ligner mer på en engelsk skole der enn det gjorde på ungdomsskolen. Emily (13) er ungdomsskoleelev på Ankenes, mens Oliver (11) er på barnetrinnet og spiller fotball på Hardhaus. Yngstemann Tristan (9) trives også

godt på skolen. Bestefar Hugh, derimot, har vært litt inn og ut av sykehus i år.

Sean har en søknad om å bygge på huset inne til kommunal behandling. Planen er å utvide på vestsida, slik tegninga viser. Byggestart blir det først når byggesaka er avgjort. Ellers har han satt seg opp med landbruksredskaper, og tanken er å slå hele marka på Grønvold, både oppafor og nedafor veien. Og båt er et også blitt, en 14 fots plastbåt. Men det er ikke blitt noe særlig fiske, så langt.

Mange har merka seg det fine flagget, blått med ei hvit rose på, som ofte vaier over Grønvold nå. Det er flagget til fylket Yorkshire County i England, der familien kommer fra. «Vi syns ikke det blei rett å heise et norsk flagg når vi ikke er norske, og da er det koseligere med Yorkshire-flagg enn det engelske Union Jack», smiler Sean.

Austavinden ønsker dem alle ei riktig God Jul!
Martin

Yorks hvite rose

Yorks Kvide Rose var det samlande symbolet for de som slutta opp om York-slekta i Rosekrigen mot Lancaster-slekta, med si røde rose, på 1400-tallet. Rosekrigen var ei rivalisering om å bli kongeslekt i England. Etter at York-sida hadde hatt fleire konger, enda striden med at den walisiske Henrik 7. i 1485 klarte å forene York og Lancaster sine roser i ei Tudor-rose da han gifta seg med Elisabeth of York og grunnla Tudor-dynastiet, som styrte England til 1603.

Årgangsanorakker

Enkelte er ganske motebevisste, andre er mer for å holde fast på de gamle, gode anorakkene fra 1980-tallet.

Dette bildet blei tatt i påsken 2017, og viser veteranene Berit Olsen og Martin Indregard iført skikkelige årgangsanorakker. Her gjelder ikke 'bruk-og-kast', her, nei!

Impregnering på gammelmåten i Stornaustet

Det klinket til med vakkert vær første helga i juni, da Narvik Kystlag arrangerte barkekurs i stornaustet.

Barking er et eldgammel handverk og metode for konservering og impregnering av tøy – fortrinnsvis seil, garn og klær som skal tåle tøft vær og fukt. Barkinga skal også gjøre tøyet vanntett. I gamle dager fantes det barkekar i annet hvert naust rundt fjorden. Metoden går ut på å lage en barkelåg bestående av sjøvann, en dæsj soda, en slump tjære, litt hestetalg og masse knust bark – fortrinnsvis bjørk eller older. Bjørka gir den omtalte «brunbarka» fargen, mens olderbark gir rød farge på tøyet. Man kunne også tilsette andre pigmenter, som kobolt, dersom fargen skulle vær blå, oker for gult, osv. Der var to metoder – kokbarking og surbarking. Ved surbarking stod lågen over ei tid for å få i gang en gjæringsprosess som skulle gjøre godt.

“Barkekara” fra Grovfjord jobber med storseglet til M/K Folkvang

Da Kystlaget inviterte til barkekurs i Stornaustet, var det kokbarking som stod på agendaen. For anledningen var det satt opp fem 200-liters fat på de provisoriske gruene, der barken ble kott opp. Det var en nitidig prosess, der temperatur og PH-verdi ble målt og passet. PH ble justert med soda. Det var viktig for at hestetalgren og tjæra ikke skulle skille seg fra sjøvannet. Kurset var godt annonsert, og deltakerne kom med seil og klær fra fjern og nær. Fra Grovfjord møtte mannskapet på seilkutteren Folkvang med hundrevis av kvadratmeter seil. Gratangsgjengen kom med seilet til sin fembøring, Grytir. Fra Narvik fikk Hil-dringstimen og Skinnfykens seil seg en runde i karet i tillegg til 4-5 mindre seil.

Kystlaget hadde arrangert sømkurs på vårparten, der

Trikotasje i seilduk før.... ..og etter barking. Mange vil nok diskutere hva som er penest, men hvorvidt de barkede klærne holder regnet bedre enn de ubarkede ubarket, er udiskutabelt.

deltakerne hadde sydd seg jakker og bukser av solid seilduk. Også disse fikk sin tur i barkekaret.

Så kan man også glede seg over at NRK også fattet interesse for dette rare påfunnet. Hans var på plass med kamera, og sannelig fikk Vidrek og Stornaustet sine minutter på riksdakkende TV som innslag i «Norge Rundt».

Etter en sesong med nybarkede seil og klær, kan vi nå bare glede oss over at kurset var vellykket, og gjentar det gjerne ved behov.

- Anders

M/K Folkvang med nybarkede seil

Været og oppslutninga var upåklagelig!

Konkurrent?

Vi har merka oss at Tine meierier i høst har lansert et nytt osteprodukt under navnet «Østavind». Det synes oss ganske åpenbart kor de har henta inspirasjon til navnet. Vi var først inne på tanken om at vi burde reise merkevare-sak mot Tine. Men så slo vi det fra oss. Vi vil heller vise storsinn og la Tine nyte godt av dette godt innarbeida navnet, de også. Og særlig sida osten faktisk er ganske god.

Lysene fra Hålogalandsbrua

Nå i mørketida kan vi se ei flott hengende lysrekke når vi ser inn mot Narvik. Vel og merke når de er tent. Det er Øyjordsiden av den nye Hålogalandsbrua vi ser når arbeidslysene er på. Tankene går til store bruer i USA, og sammen med resten av lysene i Narvik synes jeg byen får et glimt av storbypreg.

På sommeren kan vi se det ene brukaret fra Virak. Det har vært interessant å følge arbeidet på land og selve brua som sakte men sikkert tar form. En søndag i slutten av august kom båten med elementene til brudekket inn fjorden. Den kom helt fra Kina. Fra 2. september til 6. oktober ble elementene heist opp og satt sammen. Nå gjenstår kilometervis med sveising og anna ferdigstilling. Det skal sies at brua har vært et ynda motiv i sosiale medier.

Brua skal etter planen stå ferdig til sommeren neste år. Da blir veien til Bjerkvik og dertil andre plasser kortere. Det blir ikke minst viktig for pasienter som må fraktes til Evenes for videre flytransport. Det koster å kjøre over, såfremt du ikke har elbil, men slik er det over store deler av landet. Vi ønsker også ved-

likehold og utvikling av vei og transportmuligheter i vårt område.

Det er tid for julelys, og sånn sett glir brua rett inn i alle lysdekorasjonene. Sannsynligvis vil det ikke være slike lys på brua når den er ferdig, men da håper jeg på anna belysning som vises ut til oss. Det er fint gjennom en lang vinter.

Torgunn

Visegruppa Springflo med konsert i Mørkholla

Den 3. november i høst slo den Vidrekbaserte visegruppa Springflo til med en godt besøkt konsert i Narvik kulturhus, Mørkholla-salen. Tittelen på konserten var «Still crazy after all these years». Og da er det ikke vanskelig å forstå at det var en Springflo-hyllest til den legendariske sangduoen Simon & Garfunkel som var tema. Konserten inneholdt 20 sanger, noen signaturlåter og andre som ikke er like kjente.

Både Mrs. Robinson, The boxer, Sound of Silence

og Bridge over troubled water inngikk i programmet. Publikum hadde ei trivelig stund, og det var flott kontakt mellom artister og sal.

Springflo, som har besøkt mange steder rundt omkring i distriktet i året som gikk, består til vanlig av Hans Gundersen (sang og gitar), Kristel Langhard (sang), Roy Espen Olsen (gitar) og Per Henrik Mørk (bass). Øvingene skjer

på Nøysomheten gård her på Vidrek. På konserten 3. november var gruppa forsterka med Roy Hansen (trommer) og Trond Østrem (tangenter og sang). Det er planen å besøke Kjøpsvik og Sørreisa med denne konserten på etterjulsvinteren.

Austavinden ønsker Springflo suksess og framgang i det nye år!

Martin

Påskekafe

Husflidgruppa stelte i stand til kafe før påske. Det ble solgt kaker og vi varmet opp lapskaus fra julemessa. Et stort salgsbord ble satt opp med påskedekorasjoner av alle slag og det var utrolig mye fint håndarbeid. Vi var litt spente på om vi skulle klare å fylle gymsalen med folk, men den var ingen grunn til uro. Med kafeskiltet nede ved E6 var det mange som kom innom for en kaffetår. Da drar det ene det andre med seg, og resultatet ble over all forventning. Det var ca 80 mennesker innom og kafe og åresalg innbrakte 8500,- til Grendelaget. Salget av husflidsprodukter kom opp i 4800,-. Så det ble ei eventyrlig omsetning på de timene vi holdt på.

-Toril-

Trimmen

Etter noen års fravær og litt prat rundt omkring fant jeg ut at kanskje det var på tide å vekke til liv trimmen igjen. Startet opp først i oktober, og det ser ut som vi blir en gruppe på 8-9 stykker. Det varierer fra gang til gang hvor mange vi er. Det var godt å komme i gang igjen. Ikke så mye kondisjonstrening med hopp og sprett, vi er jo alle blitt eldre siden sist... hmm. Trener lett styrke på hele kroppen, og samtidig er det sosialt å treffes og slå av en prat. Litt latter blir det også, og da får magemusklene litt ekstra trim.

Dette er et såkalt lavterskels-tilbud som passer for alle – DAMER OG MENN – det er plass til flere, mandagen kl. 20 på grendehuset.

Julehilsen fra Anita R.

Adresser på fjellet

Etter norsk lov skal alle hus ha en adresse, også hytter på fjellet. Kommunen har skrevet brev til både grendelaget og utmarkslaget og bedt om forslag til områdenavn på fjellet. Vi arrangerte i den anledning felles allmøte på grendehuset, og sendte inn et forslag på at hyttene skulle adresseres i forhold til nærmeste fjellvann o.l. Men da ble det for mange småområder, mente kommunen, som ville ha maks to. På et nytt allmøte anbefalte vi derfor Ytter-Hammaren og Inner-Hammaren som områdenavn. Så nå kan adressen på ei hytte f.eks. bli Ytter-Hammaren 3. Noen større bruk av disse adressene venter vi oss ikke, anna enn på offisielle dokumenter og sånt.

Ny yttervegg

Ytterveggen mot E6 på huset til Torgunn ble ferdigstilt i flotte høstdager. Veggene er isolert, fått trepanel og nye vinduer, samt malt et strøk.

Huseier kan betrygge alle forbifarende (spesielt utenbygds fra...) som fryktet at stillasen var slått rot, om at så ikke var tilfelle. Stillasen på ferdige yttervegger ble nesten tatt helt bort ei helg i slutten av november. Austavinden ønsker lykke til videre!

Ella på teater

Ella Yttri Indregard (9), som i fjor spilte i julekalenderen Snøfall på TV, har i desember spilt i musicalen Askepott. Aftenposten beskrev hennes innsats som «et funn».

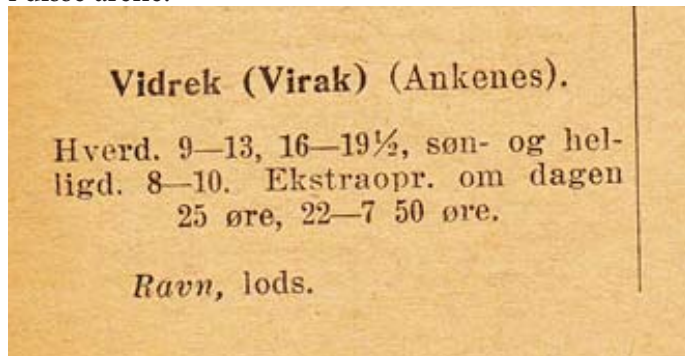

Ingen fasttelefon på Virak lenger - Et tilbakeblikk

De som har sett telefonlista bak på Austavinden, ser at antall fasttelefoner er kraftig redusert de siste årene.

Og de som fortsatt hadde fasttelefon og bosatt på Virak, vet at de ikke fikk beholde den av Telenor. Dette fordi bygda tilhørte en sentral de ikke skulle fortsette å drive lenger. Årsaken kan være tekniske problemer, mangel på deler, men mest sannsynlig; ikke lønnsomt å drive den lenger da det var få abonnenter igjen. I stedet kunne man få en mobil hjemmetelefon med nytt nummer, basert på mobiltelefoni. Epoken med fasttelefon i bygda er over. Da kan det være artig med et lite tilbakeblikk. Arve M. Nordsveen på Telemuséet supplerte med noen historiske opplysninger.

Televerket (tidligere telegrafverket) begynte utbygging av telefonnettet i Norge på første del av 1900-tallet. Vidrek (Virak) telefonsentral stod første gang trykt i Telefonkatalogen for 1916. Mellom 1913 og 1918 sto alle telefonabonnenter i hele landet alfabetisk med sentralens navn etter navnet, derfor ble det umulig å finne ut om det var abonnenter tilkople

Ei skanning av katalogen fra 1919, viser at sentralen hadde en abonnent, og det var Ravn og han var los. Dette er trolig Hans Olai Ravn (1861-1937). I mange år var det bare ett eller ingen navn under navnet på sentralen. Det sto bare åpningstider, og bygda stod under Ankenes i katalogen.

De som har levd ei stund husker telefonsentralen på Vollen. Den var manuell og ble drevet av Birgit Ravn. Dette blir svigerdatter til Hans Olai Ravn. Hun var gift med hans sønn Håkon. Folk måtte møte på sentralen for å bestille eller motta en telefonsamtale. Det blei sendt bud, og det hendte at det blei ropt over marka da noen hadde ringt. Etter hvert ble det satt opp stolper og strekt ledninger. Det ble flere telefonlinjer og 2-3 husstander

delte på ei linje. I husene stod det sveivetelefoner og hver husstand med telefon hadde sitt signal. Kanskje kan de første sveivetelefonene kommet i hus på begynnelsen av 40-tallet. Det vet vi ikke sikkert. Birgit på sentralen fikk etterhvert hjelp sin svigerdatter Alma Ravn.

VIDREK (Ankenes)	
Tjenestetid h. 9-13.30, 16.30-19.30, s. 9-10, 17.30-19.	
Bjerklund Kåre lastebilsjåfør	9b
Eilertsen Hildur	5d
Gundersen Rolf poståpn.	11b
Hansen Hans sjåfør Saltvik på Ballangen	6a
Havaas Jorunn	18a
Karlsen Harald småbr. Saltvik på Ballangen	7c
Kongsbakk Jørgen	3
Kristensen Erling Saltvik på Ballangen	6b
Kristensen Håkon småbr.	13
Kristensen Ragnar sjåfør Saltvik på Ballangen	7a
Larsen Deberg småbr.	11
Olsen Karl småbr.	12
Olsen Olegr.	11c
Overvåg Ingeborg	4
Ravn Gyda	8
Røsås Ingvard småbr.	5a
Schjødt Petter småbr. Rånbogen på Ballangen	14
Åsheim Johan øbr.	9a

Over vises katalogen fra 1965, den siste med manuell sentral og nummer. Her ser vi at det var flere personer på samme linja. A, b, c....

Automatiseringa skjedde 5. april 1966. Den automatiske sentralen hadde en kapasitet på 40 nummer, og hadde nummerserien 59670-59699. Med automatiseringa kom det nye telefoner. Det regnes med at den første var EBs 1953 modell (svart telefon).

Fra og med 1966 kom Vidrek under Narvik i Telefonkatalogen.

I 1967 kom de grå telefonene med tallskive som jeg selv husker fra barndommen.

Retningsnummeret 082 kom da det ble mulig å ringe fjernvalg. Da kunne man ringe til andre steder i landet uten å gå innom

en manuell fjernsentral. For vårt distrikt (Narvik) ble det muligens innført i 1968, men kom i Telefonkatalogen i 1969.

Den siste sifferforandringen kom da det ble innført 8 siffer. Da gikk vi fra 082 til 769. Dette skjedde 28. oktober 1993.

Etter dette har det vært ei rivende utvikling innenfor telefonien.

Torgunn

Nyanskaffet bobil.

I sommer stod det parkert en bobil nedenfor huset til Gunn og Torfinn ved elva. Så hyggelig med besøk, tenkte vi, og besøket så ut til å vare ei god stund. Etter hvert kom det oss for ørene at det var egen ny-ervert bobil som stod der. Bobilen har vært prøvd 5-6 turer og bileierne kan fortelle at det har vært trivelig og gav mersmak.

Austavinden ønsker dem god tur!

Fra Øvervågas historie

Eg fekk et spørsmål frå en etterkommar etter Johannes Amundsen, og det gjorde at eg måtte sette meg litt bedre inn i historia om Øvervåga og om familien Amundsen som bodde der et halvt århundre.

Først på 1700-talet var heile Vidrek samla i en gård, som Mogens Pedersen eide. Mogens dreiv stort, og skaffa seg løyve til å drive jektefart frå Ofoten til Bergen, i konkurranse med Liland, som hadde monopol på dette før. Då han døde i 1742, blei gården delt i tre like delar mellom de tre sønnene hans,

Peder, Axel og Hans Mogensen. *Øverstua med eldhus og fjøs ca 1950*

Hans fekk Øvervåga (den garden Ivar Ravn eiger no).

Hans Mogensen blei gift med den 20 år yngre Gjertrud Axelsdatter frå Nygård. De fekk aldri barn, og det var nok ei stor sorg for dem. Det forstår vi når vi i kjerkebøkene ser at Gjertrud og Hans stilte opp som faddere for 30 barn rundt om i Ofoten...

Hans døde i 1789, og Gjertrud gifte seg oppatt med Mentz Klæboe, som var styrmann på Hans si jekt. Då Gjertrud døde i 1806, gifta Mentz seg året etter med ei taus på nabogården Mellastua: Maren Pernille Christensdatter, fødd i 1765. Mentz levde ikkje så lenge, og i 1813 gifta Maren seg på nytt med Johannes Tostesen. Han kom visstnok frå Gudbrandsdalen. Då han døde i 1843, blei Maren enke for andre gong. Trulig hadde de hamna i gjeld til Fagernes, for under jordskiftet i 1845 var det handelsmann Statius Mosling som representerte denne eigendommen.

Maren fekk så kår-brev av Barthold Mosling, sonen til Statius Mosling, til ho døde i 1847.

Deretter tok Barthold Mosling over drifta av garden. Han gifte seg med Ingeborg Anna Paulsdatter, frå Stod i Trøndelag, og fekk 5 barn. I folketellinga i 1865 finn vi at Barthold hadde «Kreaturhold og Udsæd fælleds med Johannes Amundsen», som tituleres «Gaardbruger og Leilænding». De to dreiv nokså stort: 2 hestar, 7 kyr, 26 sauer, 10 geiter, 1 gris og 10 rein.

Etter at Ingeborg Anna døde i barsel i 1867, og de fleste borna til Barthold bosette seg i Skjomen eller i USA, ser det ut til at lufta gikk ut av Barthold. Johannes er i folketellinga i 1875 blitt «Gaardbruger, Selveier og Fisker», mens Barthold er «Fisker og Kaarmand» og bor åleine (i Øverstua) med dottera Else på 11 år. Johannes og kona Johanna bodde i et hus som sto lenger ned på Øvervåga, omtrent på

høgd med det gamle Kongsbakkhuset, og de hadde då 5 born. De dreiv med 2 hestar, 3 kyr, 12 sauer, 2 grisar og 4 reinsdyr. Barthold, på si side, hadde ingen hest, 1 ku, 6 sauer, 1 gris og 1 rein.

I åra som følgte blei Øvervåga forpakta bort til mange forskjellige, og gårdsdrifta forfall en god del. Men i folketellinga år 1900 finn vi at både Barthold (80) og Johannes (65) bodde der som einslege kårkallar hos forpaktaren Ole Kvamme.

Men korfor dreiv Barthold og Johannes gårdsdrifta saman? Johannes kom frå Ulvik i Hardanger i 1850, som medlem i familien til Amund Nilsen og Guren Håvardsdatter. Guren var Amunds andre kone. Sammen med seg hadde de også sønnen Håvard, som seinare tok over en gård på Nygård. En halvbror til Johannes, Hans Amundsen, kom seinare til å gifte seg med Jonette på nabogården Bakkan. På sine eldre dagar var Amund og Guren tidvis kårfolk hos Johannes, og tidvis var de sjølv forpaktarar av Øvervåga.

Linken mellom familiane Barthold Mosling og Johannes Amundsen finn vi på kvinnesida. Ingeborg Anna, kona til Barthold, kom frå en anna innvandra familie: Paul Thoresen og Jonette. Denne familien kom frå Stod i Trøndelag, kanskje i samband med Mosling på Fagernes, som også var trønder. Ingeborg Anna var fødd i 1829, men i 1842 fekk ho ei veslesøster, Johanne, som blei kona til Johannes.

Johannes og Barthold var altså svi-

gerbrødre, gift med kvar si søster. Det forklarar godt det samhaldet som var mellom de to familiane. Men ingen av dem, verken trønderane eller hardingane, etterlet seg mykje slekt her på Vidrek. Alle barna til Barthold flytta ut, og berre den eldste av Johannes sine døtre blei verande her. Ho heite Antonette, og gifta seg med en av drengane som arbeidde for Barthold, Arnt Hansen. Då de gifta seg, fekk de kjøpe 1/3 av Øvervåga, og det er i dag den garden som Sean Wright no driv. Antonette blei stammor til den tallrike Arntsen-familien, men av dem er det berre Idun Gya som no bor meir eller mindre fast på Vidrek.

Martin

Øverstua i dag

Rydningen gård

Da vår pappa Edmund Ravn gikk bort i 2016 var vi søsken aldri i tvil om at Rydningen gård skulle være videre i familien. Virak er jo en perle, der vi har vært mye i vår barndom.

Da jeg overtok eiendommen var det viktig for meg at min mann Fredrik Marthinsen var med på dette, da han er oppvokst på gård utenfor Tromsø. Han kan derfor litt om det meste.

For oss er det viktig at det skal bli litt liv på gården. Vi har ønsket alle velkommen, både slekt og venner. Har allerede hatt besøk av flere av mine søskenebarn som bor på sør- og østlandet, det har vært så koselig å bli kjent med dem. Å ikke minst har det vært godt at min kjære tante Aud Eva har vært hjemme to somrer etter hverandre.

Å overta gården visste vi skulle bli mye arbeid, så vi startet fort opp. Så en del har vi fått gjort, vi har bygd nytt inngangsparti, fått lagt inn nytt elektrisk anlegg, oppgradert gårdsveien, pusset opp på loftet. I sommer begynte vi å etterisolere huset og legge nytt panel utvendig. Mye gjenstår, men vi tar det litt etter hva tiden strekker til. Vi har ennå to vegger å etterisolere, å tilbygget på øversiden skal bygges nytt. Innvendig blir det siste som blir gjort noe med, satse på at alt utvendig skal ferdigstilles først.

Vi vil takke alle de i bygda som har kommet med så mye positiv tilbakemeldinger for arbeid vi har gjort.

Ønsker alle ei riktig god jul og et godt nyttår

Anita og Fredrik

Julebasar 2017

Lørdag 11. november ble det arrangert julebasar på Grendehuset.

Samtidig som oss, var det messer på Ankenes, Bjerkvik og Husfliden i Ballangen. Selv om det ble sånn, kom det godt med besøkende. Lørdagen etter var det ny messe i Flerbrukshallen i Ballangen og ifølge en av utstillerne der var det synd at de var ei uke for seint ute, fordi alle hadde handlet rundt omkring på messene uka før. Så det er ikke så enkelt å få en lørdag uten konkurranse eller være for seint ute.

Det var ikke kul på veggene da vi åpnet, slik det bruker å være, men et jevnt sig av folk hele dagen.

Det var flere runder med åresalg og mange fine gevinster fikk nye eiere. Kakesortimentet var allsidig, smakte fortreffelig og så veldig fristende ut. Det ble laget og solgt lapskaus også, og det som ble igjen er fryst ned og skal brukes til kafe seinere.

Husflidgruppa hadde som vanlig laga både julete håndarbeid og annet som kan brukes hele året. Vegger og bord bugnet av fine ting og salget var upåklagelig. Kjøkken og kafegjengen hadde nok å gjøre gjennom hele dagen. Hørte at flere kjørte forbi på formiddagen, for det var så fullt av biler, men de kom heldigvis innom på hjemtur. Parkeringsguttan hadde

nok å gjøre gjennom dagen med å anviser plasser og få plass til så mange som mulig. Avslutningsvis ble gevinstene på bøkene trukket med hjelp av Kjell Olav og datamaskinen. Bruttoinntekten til Grendelaget fra loddsalg og kafe ble hele 47.000 kr. Det ble solgt produkter for 44.000 kr, som omsetninga på en dag ble hele 91.000 kr. Det synes jeg vi skal være stolt over. Så hurra for alle som har stått på og fått dette i land.

Toril

Elever og lærer fra Virak i samme klasse.

På Ankenes ungdomskole i klasse 8A er det to elever og en lærer fra Virak. Elevene, Kevin Sollie og Emily Wright, bor på Virak, og læreren deres, Idun Ravn, betrakter vi fortsatt som Virakværing.

Juletreffest på Grendehuset

7. januar kl 17.00

Ta med matfat og nissepakker merket med navn til de som skal få.

Det er 10 kr per person for kaffe/brus. Ta helst med nøyaktig beløp.

Vi møtes til trivelig ettermiddag på grendehuset
-Komiteen

Året fra naustdøra

Så gikk det enda et år i naustdøra. Det er nå 13 år siden vi la første stokken nede på marka, og det er rart å tenke på. Men en liten titt i gjesteboka forteller meg at vi har hatt masse gøy i disse årene.

I fjor hadde vi planer om å sette spaden i jorda for det nye stornaustet til Frøya og Skinnfyken. Og enda et år må vi bare se at vi ikke fikk startet. Folk er for opptatt, og vi må enda en gang bare sette prosjektet på vent.

Det vi HAR opplevd i år er imidlertid masse gøy. I høst har vi blitt enige med slekta om å overta på Lillevolden. Vi har tilbragt noen koselige helger der, og utført noen påtrengende reparasjoner. Huset er som en tidskapsel, og slik skal vi beholde det. Noen

Sigurd Berg er fornøyd etter vellykket vending, mens Hildringstimen og Nordlændingen kappes i bakgrunnen

Vidrek potetavtøying - i arbeid og fest

skatter har vi også funnet, og det blir morsomt å utforske dem nærmere; - filmruller og lydbåndopptaker med historie som blir spennende å dykke inn i. Videre må vi nevne barkekurset som kystlaget arrangerte. Det kan du lese om på side 10. Vi har også hatt selskaper, samt ut- og oppsetting av Hildringstimen – som bokstavelig talt har gått på skinner. Jeg har fått ei ny ramme til mer solid vogn, da den gamle har begynt å skranke litt.

Det ble Vestfjordseilas i år som tidligere år, og vi var tre båter fra Narvik som dro. Skinnfyken vant i klasse for åttninger. I fembøringsklassen var det bare tre som stilte. Frøya kom på andre, mens Hildringstimen måtte nøye seg med tredje og siste i år etter tre timer med hard rotørn.

Rett etter sommerferien fikk Kystlaget fint besøk av Nordlandsjekta Brødrene fra Melbu. Vi arrangerte en seiltur rundt Ofotfjorden, der vi besøkte noen av de gamle jekteleiene i fjorden. Vidrek var selvsagt ett av målene, og Martin foredrog om Vidrek som jekteleie fra dekket til stor interesse fra alle de 30 deltakerne.

Helt nytt av året er opprettelse av «Vidrek potetavtøying». Med god hjelp av Gunnar og Alf Harald fikk vi pløyd opp den gamle potetåkeren. Så inviterte vi noen vennepar som fikk tildelt noen renner. Her var også Vidrekfolk. Morten Brochs og Anne Grethe Solvik.

Den store opptakardagen ble naturligvis feiret med kåringer, som seg hør og bør. «Dummeste bonde», selvfølgelig, for den største poteten, «Åpen klasse» for rariteter. Årets største ble veid til 520 gram! Alle var så fornøyd med tiltaket at vi ser oss nødt til å pløye opp enda mer til neste år.

-Anders

Det skal muskler til for å sette 220 kvadratmeter seil!

Vidrek – Virak – Vierák - Litt om stedsnavn og folk

I år fikk også Vidrek sitt samiske navn på skilt. Her får du litt om bakgrunn og historie om hvordan kjært sted kan ha så mange navn – og litt om et folk som virket og bebodde Ofoten i riktig gamle dager.

Uttalen

Bokstaven á på samisk uttales nær norsk æ. Det er litt forskjell mellom dialekter; noen steder er utalen nærmere a. E'en i diftongen ie pleier å falle ut, og uttales i. Så det vi leser på det nye skiltet vil lyde ganske nært måten de gamle på Vidrek sa navnet. Jeg hørte både Albert, Jørgen og flere av de andre som er borte nå, si Viræk – med lang i og æ – akkurat som Vierák uttales på samisk.

Betydning

Den samiske betydninga av Vierák kommer sannsynligvis fra en sammensetning av viidis (nordsamisk)/viita (lulesamisk) – som betyr «vid – med stor utstrekning», og rækča (uttales rækja) – som betyr «utgrunne/utleire». (Kilde: Finn Myrvang – I sin tid leder for stadnavnprosjektet i Nordland)

-Så Vii-rækja opprinnelig, og i årenes løp har vi slitt bort siste stavelsen – akkurat som det ofte skjer med -aen i øya, vika, osv. Vi forkorter det til ubestemt form -øy, -vik. Det samme har skjedd med kj-jyden. Noen kan sikkert huske gamle snakke om brokja, vikja, sakja, osv.

Historien og folket

Majoritetsbefolkninga i indre Ofoten var kystsamer/sjøfinner for 400 år siden. 28 gårder mellom Forra og Vidrek hadde finneodel helt fram til 1759/60, da ordninga med finneodel ble formelt avviklet. I tillegg fantes det mange samer som livnærte seg som husmenn/innerster på bumannsgårdene. Mattisheimen kan være et godt eksempel fra nyere tid. De husfedrene som finnes i finneskattelistene er nemlig bare de som driver gårder med finneodel. Det er skattekroner som telles – ikke etniske statistikktall.

Etter at finneodelen ble avskaffet og gårdene var matrikulert, valgte mange å kalle seg «norske» - med alle formelle privilegier som tilfaller slik «stand». Slik dokumentasjon finner vi her og der: «Født fin» kan det stå å lese om husfar, som bor på en matrikulert gård, er norsk og betaler skatt som nordmann. Disse folkene førte sitt sjøsamiske språk og skikker seg imellom, men snakket godt norsk ifølge samtidens embedsmenn og prester. De brukte naturligvis sine samiske navn på stedene og naturen rundt seg.

Vierák - Vi tar vare på et minne om forgangen tid og kultur.

Sjøfinnene forlot aldri Ofoten. Finneodelen og folkets etniske rolle i samfunnet ble skriftlig borte fra regnskap og tellinger, men vi som har gjort dypdykk i Ofot-slektene vet at vi ennå er her. Det er bare språket og kulturen som er endret. – Skjønt kulturen – Den var identisk med bufolkets. En åkerlapp, fiske og fehold. I tillegg bygde de båter i stort omfang. Fra 1600 til 1620 ble det for eksempel bygd 23 jekter i Ofoten. Alle disse hadde entreprenører som betalte finneskatt. En ikke ubetydelig industri med andre ord – og heller ikke uten inntekter. Alle betaler skatten sin med rede penger og sølv. Dette i ei tid der bufolket sliter med dårlige årringer og økonomi. Vi ser med andre ord et stolt og hardført folk som holder fogd og fut på utsida av dørstokken.

Etter hvert blir kofta, skikkene og språket borte. Faktisk er bare fragmenter av det gamle sjøsamiske språket dokumentert – en jobb Just Quigstad gjorde på begynnelsen av 1900-tallet. Ingen snakker det lengre, men språket lever videre rundt oss som stedsnavn – litt endret her og der, og ofte blandet med norsk. Skjomen/Skieffa, Ombenes/Emmenes, Ónka/Ankenes, Ovuodna/Ofoten (vuodna betyr fjord), Lovuodna/Lofoten – og nå ser vi altså Vierák på skiltet hos oss. – Forøvrig også med den beste forklaringa

på opphavet til navnet som jeg har lest til nå. Vi finner også andre sjøsamiske spor lokalt i bygda; «Finngamneset» like bortafor storelva sier sitt om beboerne, og «Kjerksteinen» har sannsynlig opphav i «giergge» - som betyr stein. Mange steder i Nordnorge har slike navn - Kjerkfjell, Kjerkfjord, osv. gjerne med monumentale steiner som karakteristiske landemerker. Ofte har disse vært gamle offersteiner, og fått beholde sine «hellige» assosiasjoner til ordet Kirke. (som på samisk heter girrko). ...Så er det jo spennende å høre at flere av funnene i jorda på Vidrek ser ut til å ha har finsk-ugrisk opphav.

Gården Vidrek har jeg aldri funnet i noen finneskattelister, men selve navnet er vel fra Arilds tid – ei tid da det gamle finnegiella – det sjøsamiske språket var rådende i fjorden. – Men hvem som aller først åpnet munnen og sa navnet på plassen, får vi aldri vite – ei heller ikke hvilket språk han førte.

Det eneste vi kan være hundre prosent sikre på, er at det ikke låt som det vi i dag kaller norsk. Det -Anders

er et språk vi har fått av danskene som takk for 400 års skattebetaling. Og danskene skriver «a», men uttaler den «æ» – som for eksempel når embetsfolk og prester kom hit og hadde behov for å skrive navnet «Viræk»...

Sjøfinner - ca 1820-30

Det er med andre ord en viktig del av vår egen kulturarv vi tar vare på ved å skilte på samisk. Alle som påberoper seg dype slektsbånd i Ofoten kan være helt sikre på å ha hatt mange forfedre som snakket dette gamle språket. Så kan vi la Vierák-skiltet være heder til våre fjerne formødre og fedre med beskjed om at de ikke er HELT glemt.

Nye spennende oldtidsfunn

Torje Johansen fortsatte i 2017 med å gå med metallsøkerutstyr på de sentrale jordene på Vidrek. Og i år har han gjort svært viktige funn, - igjen.

Det dreier seg for det første om objekt fra vikingetida, som et vakkert hengesmykke, forma som en «svømmefugl», ei ringspenne og et hengeblikk. Det siste ble hengt på hestenes seletøy for å lage lyd. Formen på disse tingene kan tyde på at de kommer fra øst og er av finsk-ugrisk type.

Vidrek ligg i et område der rivaliseringa mellom østlige (samiske) og vestlige (norrøne) folkegrupper foregikk over lang tid. Hovedbildet er at jo lenger inn i fjordene i Nordland en kommer, jo sterkere sto de østlige, samiske folkene, mens de som kom sørfra og oppover langs kysten dominerer på øyene og i fjordgapa.

Hengesmykke

andre interessante er at Torje har gjort funn som går lenger tilbake enn vikingtid, nemlig til merovingerperioden fra 500-900 e.Kr. Til nå har funn på Vidrek enten gått tilbake til steinalderen (rundt 0-3000 f.Kr) eller vært fra vikingtid (800-1000). Dersom Torjes anheng og draktsmykke blir stadfesta å være fra

Ringspenne

Det

merovingertida, har vi fått utvida dokumentasjonen på at det har bodd folk på Vidrek nokså sammenhengende fra steinalderen til i dag. Alle disse funnene er registrert hos fylkesarkeologen i Nordland og blir sendt inn dit for registrering før turen går til Tromsø museum.

Torje har lagt ut de bildene vi gjengir i Austavinden på Facebook-sida til Vidrek grendelag. Der kan du bedre studere detaljene i den gamle designen fra viking- og merovingertida.

Martin

Anheng

Rasleblikk

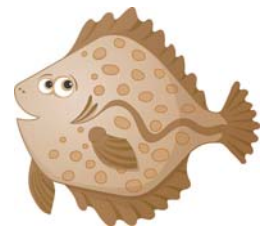
Del av fuglefibula

Restaurant "Den Nærsynte Flyndre"

I sommer ble naustet døpt til "Den Nærsynte Flyndre" og årets restaurant ble avholdt der. Barnebarna med tante Kathrine som sjef sto for pynting og matlaging. I år var det fiskesuppe til forret, grillet laks med grønnsaker og fløtegratinerte poteter til hovedrett. Dessert var kaker og karamellpudding. Menyen var overveldende og maten smakte fortreffelig. Sara, Lilja og Martin underholdt med sang, Ida lagde restaurant skiltet og Magnus hjalp til med forberedelser. Været var ganske bra og vi hadde en trivelig et-

termiddag i fjæra.

-Toril-

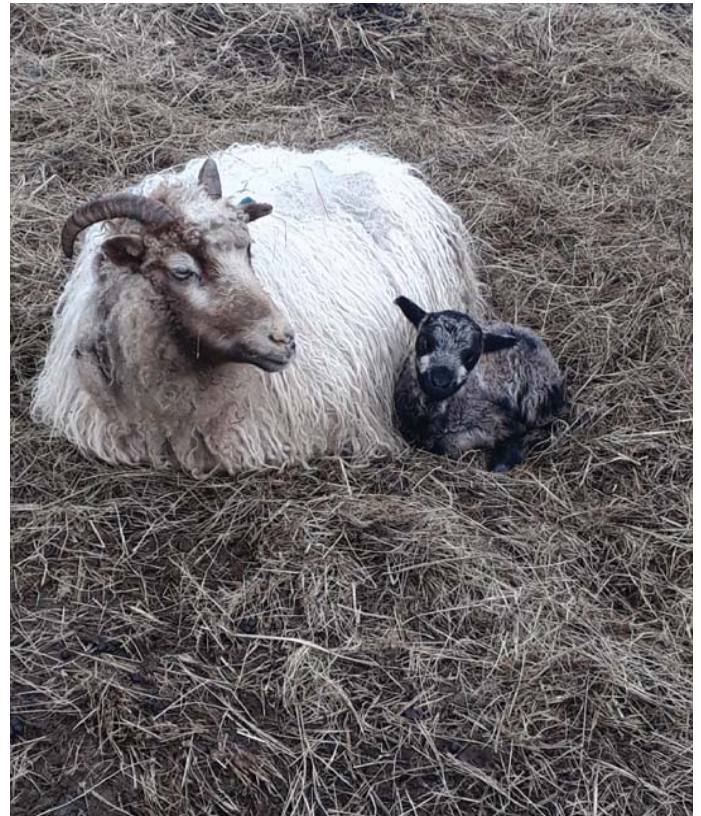

Møt Marianne Solberg

Kem er nu det? Vil nok noen spørre. Men Marianne er ei som allerede har lagt ut mange merke etter seg her på Vidrek, nemlig alle de hvite «traktoregga» som pryder Skråpen. I fjor sommer tok ho på kort varsel over jobben med å slå de fleste markene i bygda, da den forrige slåttekaren svikta. Mengde og kvalitet på foret var da så som så, både på grunn av dårlig gjødsling og vått vær. I år var gjødslinga bedre, værproblemene overkommelige og avlinga av høyere kvalitet enn i fjor. Marianne er derfor godt fornøyd med slåtte-resultatet, og er særlig fornøyd med å kunne slå alt de trenger på ett og samme sted. Det forenkler innhøstinga. Vi som har marker som skal slås, er glad for at Marianne har tatt på seg jobben. Så her har vi en skikkelig vinn-vinn-situasjon.

Kem er så denne jenta som organiserer slåtta på nesten all vidrekmarka? Ho kommer fra Ballangen, der ho og søstra Sissel driv en familiegård. Men sjøl bor Marianne og samboeren hennes på Arnes. De to

søstrene har drevet gården siden 2011, og der har de nå 250 vinterfora sauer. Det er villsauser, såkalla farga spælsau. Det er en gammel norsk sauserase som klarer seg bedre på beite enn mye annen sau. De har et godt flokkinstinkt, er spretne og har god fart, noe som gjør at de er bedre på å forsvare seg mot rovdyr. Og det kommer godt med, for i Håfjellet der sauene går på sommerbeite har Solberg-jentene hatt problemer med både gaupe og jerv. Og det er ikke bare sauer som skal ha vinterfor. På gården har de også 7 ponier. I det hele tatt, mange dyr og mye aktivitet. To hunder inngår også i dyreflokken.

Vi ønsker Marianne lykke til i mange år med gårdsdrifta og slåttene på Vidrek!

Martin

Røsås-huset borte

11.november var det takk og farvel til gammel-huset på Røsås. Etter en kontrollert brannøvelse sto bare flaggstanga og boden igjen. Så får vi klare oss med synet av den tomme tomten når vi runder Krøkebærnessvingen, - inntil Sylvi og Roger kommer så langt at nytt hus kan reise seg.

Martin

Røssås hønseri og fanteri

I sommer da Sylvi og Roger Røssås kom heim fra ferie, ble de møtt av et uforglemmelig syn. Noen hadde bygd et fullverdig hønsehus med bur i bakkant, og fem høns spankulerte rundt inne i buret.

I front av huset sto et forseggjort skilt med påskriften Røssås Hønseri og Fanteri, og buret var merket med et skilt om at området er kameraovervåket.

Vi tar en liten prat med Sylvi og Roger om videre planer.

Hvordan gikk det videre med hønseriet?

Hønsene er for tida på vinterferie hos Shanny Zachariassen. Der blir de til sola kommer tilbake for fullt i mars eller april. Da skal de tilbake til Røssåsen.

Har dere noen konkrete mistenkte i hønseri-saken?

Det har vi. Saken er så godt som oppklart. Vi kan røpe at det trolig er noen fra bygda. Og det var jo en hyggelig fantestrek.

Nå er huset i Røssåsen brent ned.

Hvilke planer har dere videre?

Kort fortalt: Vi skal la tida jobbe, og vi skal bruke vinteren på å tenke over hva vi skal gjøre videre.

Gikk det greit med nedbrenninga?

Nedbrenninga gikk kjempeflott.

Den var godt planlagt, og det skjedde ikke noe uforutsett.

Vi takker for en hyggelig prat og ønsker Sylvi og Roger lykke til med videre aktiviteter i Røssåsen.

Trond

«Høns-Sylvi»: – Glad det ikke var griser jeg fikk!

HØNSEDAMA: Sylvi Røssås må regne med litt ekstra oppmerksomhet etter at hun helt uventet ble hønseier på Vidrek.

ALLE FOTO: ODD-GEORG H. BENJAMINSEN

FIKK SEG EN REAL OVERRASKELSE

Familien fikk seg en svært uvanlig overraskelse da de kom fra ferie.

ODD-GEORG H. BENJAMINSEN
oddb@fremover.no

Sylvi Røssås (42) kom hjem fra ferie på onsdag. Torsdag morgen ankom hun familiens gård på Vidrek, som de bruker som fritidshus.

– Da så jeg i speilet på bilen at det var noe uvanlig der, forteller Røssås.

Det uvanlige var et fullverdig hønsehus, samt bur i bakkant.

Inni buret var det ikke mindre enn fem høns, av rasen dvergkøchin og engelsk bordhøne, noe Sylvi har fått opplyst av be-
kjente.

Hun aner ikke hvem det er som har gjort det, selv om hun har noen anelser.

– Det er jo ikke uvanlig å drive med slike påfunn her ute på Vi-
drek, det følger seg bare inn i
rekken, kommer det lattermildt
fra Røssås.

Den nyvervuede hønseieren har aldri drevet med dyr før, men utfordringen tar hun på strak arm.

– Vi har allerede fått ni egg, og samme dag som jeg oppdaget det lagde jeg omelett av eggene. Vi skal selvfølgelig ta vare på hønsene og ha de her, er hun sikker på.

Meget forseggjort

Hønsene har nemlig blitt brakt til henne med både matstasjon og sekk med fôr.

Det hele er meget forseggjort laget. Et skikkelig hønsehus er på plass, med verpekasser og det hele. På ytterveggen er det prydet med skiltet som lyder: «Røssås Hønseri og fanteri».

Jeg mistenker at det har vært ei kvinnehånd på det skil-
tet der, spekulerer Røssås.

På selve buret er det et skilt som varslar om kameraovervå-
ket område.

– Du kan tro jeg har sett etter de kameraene, sier Røssås med et smil.

Fra før av har hun to «høner» på gården, Gine Aleksandra Røssås

(11) og Julie Jespersen (10).

– De har jo nesten bodd i hønse-
buret her, og det er ikke redd for dem, forteller «hønsemora» Røssås.

Beskyttet mot rovdyr

Buret har netting både som tak og gult – hønsene skal være trygt plassert der. I nærområdet lurar nemlig både rev og jerv.

– De er jo like i nærheten her, så jeg var litt bekymret på tors-
dagskvelden, sier Røssås.

Så snart man tar en nærmere
titt på hønsene virker det som om hønsene selv ikke tenker
mye på rovdynene som lusker
rundt på Vidrek.

– De ser veldig rolige ut. Jeg er
sikker på at hvem enn det er
som har satt dem her har tatt
godt vare på dem, sier hun.

– Hevnen er søt

Etter oppdagelsen plasserte hun ut bord og stoler like ved hønseburet.

– Vi har jo vært her hele da-
gen for å følge med. Men jeg er
glad det ikke var griser jeg fikk,

VIKTIG OPPDRAG: Dotrene Julie Jespersen (10, l.v.) og Gine Aleksandra Røssås (11) tar godt vare på hønsene.

humrer Røssås.

Hun har noen tanker om hvem
det kan være som har gjort det,
men er langt fra sikker.

– Nei, men hevnen er alltid søt,
sier hun lurt.

– Det kan også hende at det
bare er noen som vil at jeg skal
bli fastboende her, undrer
Røssås.

Ikke helt bra

Fra Mattilsynets presstjeneste får Fremover opplyst at det å
bare hensette noen høns slik
som i denne saken i utgangs-
punktet ikke er lov.

I Lov om dyrevelferd § 14 b)

heter det:

Det er forbudt å hensette dyr i

hjelpeles tilstand.

I denne saken var ikke dyrene

hensatt i hjelpeles tilstand,

da de har god tilgang på mat,

men saken er likevel rent lovlig

i en gråsone.

Mattilsynet sier det kommer

an på flere forhold, som hvor

lenge fuglene har stått der,

samt hvor lenge de skal stå slik.

Samtidig spiller det inn om de

får nødvendig mat og velferd

mens de er der.

Siste Widerøefly over Virak

Etter mange år med Widerøefly som kom og gikk over bygda eller fjorden, ble det stopp sist vinter. Da ble flyplassen i Framneslia i Narvik lagt ned. Det kan nevnes at Cato Air også har fløyet denne ruten til og fra Bodø, og kanskje andre aktører for alt u.t. vet. Lyden og synet av flyet ble en del av hverdagen, og ut i fra det kunne man si omtrent hva klokka var. Siste avgang til Bodø 31. mars på kveldstid blei betrakta fra Arnesfjellet i nydelig vær og skiføre. Det var litt vemodig der jeg fulgte flyet på himmelen så langt det lot seg gjøre. Her var det bare å si takk for innsatsen!

Det har vært sagt en del rundt nedlegginga av flyplassen. Det blei hevda at skulle vi ha ny bru måtte flyplassen vike. Uansett blei den stengt før brua blei ferdig. Flere hadde nytte av flyplassen, ikke minst til ambulanseflygning. Ei slik nedlegging er vemodig og upraktisk.

Når det gjelder lyden av fly, hender det selvfølgelig at vi kan høre andre fly. Dessuten ser det ikke ut til at lyden av fly vil bli et savn, da jagerfly på Evenes ser ut til å bli en realitet.

–Torgunn

Prada

I april fikk Kathrine seg ny hest. Det er en shagya araber hoppe på 7 år som kom fra Bodø.

Kathrine hadde vært i Bodø og sett på hesten og fant ut at det kom til å bli et prosjekt for og få hesten til å fungere. Det største problemet for hesten er at hun har problemer med tennene; dvs at hun har to jeksler i munnen som står på skrå og ikke får ordentlig plass. Hun har hatt betennelser og forinnpakninger som er smertefulle og gir ising i tennene. Tyggefunksjonen er ikke optimal, for når hun spiser høy rulles det sammen til en ball og spyttes ut, men hun spiser det etterhvert. I Bodø gikk hun på utegang, dvs at hestene kunne søke ly i en låve, men vann og rundballeforet var iskaldt, og hun klarte hverken å spise eller drikke nok, så det var en mager og dehydrert hest som kom til Virak. Det første vi oppdaget var at hun kviet seg for å drikke, helt til hun fikk lunket vann, da drakk hun 40 liter vann fra kvelden hun kom og til neste formiddag. Hun får fremdeles lunket vann og drikke, samt høy og spesialfor for å legge på seg. Det har gitt resultater så nå ser hun fin ut. Vi kan ikke gi for mye mat heller, da hun kan få diare eller bli forfangen. Vi har en veterinær som kommer fra Leknes som har videreutdanning på hestetenner. Hun behandler Prada hver

tredje måned i håp om at tennene skal rette seg og at hun skal få en normal tyggefunksjon. Det er ennå for tidlig å si hvordan det kommer til å gå, men vi har troen på at det ordner seg. Hesten er snill og grei og gjør som hun får beskjed om. Maddi er fornøyd over å ha fått en heste til selskap, men Prada er ikke like vennlig innstilt til henne hele tia. Hun flytter på og sjefer over Maddi og bestemmer hvilken høydunge hun skal ha selv. Derfor deler vi av gjerdet når de får frokost, og når de er ferdig spist åpnes gjerdet slik at de kan gå ilag. Prada har tidligere bodd på forskjellige staller og har litt vanskelig til å knytte seg både til folk og andre hester, men nå har ting bedret seg og hun humrer til oss når vi kommer.

-Toril-

Verdens gapahukdag

27. september er Verdens gapahukdag, for den som ikke måtte vite om det. Dagen er innstiftet av Nes-set kommune i Møre og Romsdal, som en hyllest til hverdagsfriluftsliv og nærturområder. Så da er det bare å hive seg på, kle seg i turklærne og legge i vei. Vel å merke hvis vi finner en gapahuk, da. Kanskje dette er en sak for Utmarkslaget.

God tur! - Trond

Ferdig i Myanmar

Andreas Indregard har nå avslutta sitt arbeid sammen med Kofi Annan med å finne en løsning for Rohingabefolkninga i Myanmar. Rapporten de la fram om hvilke tiltak som burde tas, var god, men styresmaktene i Myanmar valgte helt andre løsninger. Andreas må nå ut og søke ny jobb, og det blir trolig i utlandet.

Skinnfellkurs!

Det ser ut til at vi får sykurs på skinnfell på Grendehuset til våren. Dato er ikke fastsatt, men det skal komme med i programmet til Nord Norsk pensjonistkole. Gå inn på NNP.no og der finner du nødvendig informasjon. Kursleder blir Bjarne Jota fra Lødingen, så da er det bare å melde seg på. Skinn er et fantastisk materiale å jobbe med og det er lett å bli

hekta. Kursleder har med skinn og det som trengs. Til høsten kommer Ingrid Strand, som har vært her før, og har trykkekurs. Det er skrevet om i Austavinden tidligere.

Taushet er gull

Kolbjørn med familie er nordaførr på sommerbesøk. Hans gode venn Tor har ei 22 fots motorsnekke, og Kolbjørn spør om de kan gå en tur til det gamle kirkestedet Tranøya. Han har lyst til å vandre på gamle stier og minnes gamle dager. Begge er av den fåmælte typen.

De legger i vei, og ingen sier noe. Tor bestemmer seg for at han ikke skal bryte stillheten. Kolbjørn har bestilt turen, så da får han værsågod dra i gang samtalen. De står begge to i dype funderinger mens Solbergfjorden glir forbi under kjølen og Senja vokser seg stadig større i synsfeltet.

Tor har bestemt seg for å se hvor lang tid det tar før Kolbjørn sier noe. Vel framme ved Tranøya legger de til kai i Hamnsundet og rusler innover. De går bort til kirka og ser at den er ulåst. Tor ser på arkitektur og utsmykning mens Kolbjørn prøver det gamle trø-orglet oppe på galleriet. De rusler litt rundt i den gamle prestegården før de går tilbake til båten.

På vei tilbake til fastlandet blir det ikke vekslet et en-

este ord. Tor undrer seg. Vel nok er Kolbjørn fåmælt, men at han ikke sier noe i det hele tatt...! De kommer fram, fortøyer snekka og ror i land, før de kjører heim. Vel heime sier Kolbjørn: - Takk for turen!

Om kvelden prater Kolbjørn med Kristine, kona si: – Jeg var på tur til Tranøya med Tor tidligere i dag, forteller han. – Det er altså en underlig skrue. Tenk at han sa ikke et kløyva ord på hele turen!

Trond

Verdens første i sitt slag

Sammen med min kollega Bjarte Hoff er jeg delaktig i et prosjekt som drives fram av Grovfjord Mek. Verksted. De holder på å utvikle en batteridrevet oppdrettsbåt, sannsynligvis den første i sitt slag i verden. Det er en spennende satsing, for det er ikke så mye som et lite nødaggregat om bord.

Vårt ansvar (UiT Narvik) er å bygge energistyringsystemet, som holder styr på hvor mye strøm som er igjen på batteriene, hvor mye strøm som skal gå til framdriftsmaskineriet eller til hydraulikkpumpa, når ladekabelen er plugget inn og båten er klar til lading, for å nevne noe.

Det canadiske firmaet Corvus leverer batteriene, det danske firmaet Danfoss leverer omformerne, elektromotorene er levert av Tema Motors fra Kroatia, og installatørfirmaet J. M. Hansen i Tromsø har lagt opp ledningsnettets om bord.

Båten kalles GMV Zero og er en 15 meter lang katamaran som gjør 10 knop på full motorkraft. Ved 8 knops fart kan den gå om lag 25 nautiske mil på ei

lading, noe som tilsvarer knappe fem landmil. Bildet viser første prøvetur 13. november. Det er nesten magisk om bord, for det er ingen maskinstøy når den begynner å gli av gårde, og det er først når det begynner å bli fart på propellene og baugbølgen at båten lager lyd.

Vi driver for tida og finjusterer maskineriet. Når vi

er fornøyde og har fått testet ferdig, skal båten gå i prøvedrift et års tid hos et oppdrettsfirma i Balteskard, Grovfjord, før den settes i serieproduksjon med en kapasitet på tolv båter i året.

Det er spennende å bli spurt om å være med på et

fremtidsrettet prosjekt som dette, og hvem vet om ikke dette kan bli et lite industrieventyr i en liten fjordarm uti Astafjorden?

Trond

Været og høsten i 2017

Høsten 2017 får ikke bli historie uten å bli omtalt litt ekstra. Noen år tilbake hadde vi en fin, tørr og temperert høst til midten av september.

Men i år varte den nesten en måned lengre. September innebar oppholdsvær og litt over og under 12-15 grader. Det var flere dager med sol, og nordlyset glimta også til. 1. oktober var det 16-18 varmegrader og tørt. Påfølgende dager gikk temperaturen litt ned, men det var fortsatt oppholdsvær til midten av oktober.

Det kan nevnes store mengder rognebær som ble hengende lenge. Om det betyr mye eller lite snø, vil tiden vise. Poteten derimot blei det jevnt over lite av. Folk holdt på med utearbeid lenge, og det var glimrende turvær. Vi kunne følge sola som gikk tidligere ned og dagene som ble kortere. Ikke bare det, men tida frem til julebasar og advent ble liksom avkorta da høsten varte og rakk lenger enn vanlig.

Første uka etter 20. oktober ble det servert minusgrader og klart vær. Søndag 29. oktober våkna vi til 5-6 cm snø på Virak. Tilsvarende hadde det snødd 35-40 cm i byen. Snøen varte nesten ei uke, før den forsvant, og det ble mer eller mindre glatt.

For å begynne med andre enden av året, vinteren 2017, var den skiftende. Den bar preg av lite stabilt vinterføre og mildværet kom flere ganger. Den lengste perioden med kuldegrader og snø kom i februar og varte 2 uker. Temperaturen lå litt over og under +2 til -4, flere ganger rundt 0 °C. Det hendte den i korte perioder var nede i minus 6-8°C. Det var mye glatt. Snøen lå i varierende grad i skogen, men la seg i fjellet og fylte på i løpet av vinteren, selv når vi hadde det litt mildt her nede. Snøen ble liggende lenge i fjellet over hele Nordland og bidro nok muligens til en kald vår. Om ikke anna blei det en lang skisesong til fjells for de som er interessert i sorten.

Flere hevdet at sommeren var elendig. Selv kan jeg ikke huske det så galt, men det er ei kjennsgjerning at jo mer forventning jo mere skuff(ende). Etter en lang og kald vår som varte ut mai og begynnelsen av juni, øynet vi et håp om en knallsommer, da det glimta til med 20-24 grader og sol rundt 9. juni noen dager.

Første del av sommeren kom likevel med 6-12 grader og mer eller mindre overskyet. Det kan nevnes at St. Hans aften var eventyrlig med sol, varme og stilla. Siste del av sommeren, da u.t. gikk på ferie 24. juli, kom det litt mer varme og sol sammenliknet med første delen. Fredag 28. juli toppet området her med sol og 25-27 grader. Seinsommer glei over i den fabelaktige høsten som nevnt over.

Tradisjonen tro, når desember nærmet seg, dukket sørøsten opp. Besøket var godt annonsert både i radio, TV og avisen dagen før -og ble kalt Ylva. Signalement; opptil 45-50 m/s i kastene. Altså samme retninga som Narve hadde i 2006 som herja på Skjomenbrua og Virak. Vi ble anbefalt å binde fast løse deler, og ungene på Hamarøy fikk fri fra skolen. Selv tok jeg kosten og dørmatta inn i gangen da jeg tidligere har funnet matta bak naustene nede i fjæra. Dagen kom og jeg ventet. Det blåste riktig nok på fjorden, men litt mer østlig. Skjomenbrua var lite berørt. Vi hørte på radioen at Ylva tok tak på Helgeland og Fauske, og utover dagen nådde hun Bardu. Først kl. 19 på kvelden tok Ylva mer tak på Virak, og Skjomenbrua ble stengt da vinden nådde 37 m/s (stenger ved 32 m/s). Slik holdt det på noen timer, før det roet seg. Her på Virak gikk på det jevne greit for seg. Dette er ei spesiell vindretning som tar veldig forskjellig fra plass til plass, ut i fra små endringer i vindretninga. I Kjøpsvik herjet vinden godt noen plasser og sågar vrengte av hustak.

Da var hele året gjennomgått. Noen hevder at vintrene er mildere, og at høsten kompenserte for sommeren i år. Andre mener dette skyldes klimaendringer, og tredjemenn trøster seg med at været og sesongene går i sykluser. Vi får se. Tendensen til mye snø seinvinters, og med høsten vi hadde i år, gjør at sommerferien kanskje bør forskyves til seinere på året?!

-Torgunn

Høylevering

Når vi ikke produserer høy selv er vi avhengig av å kjøpe for til hester og sauer.

Rundballe til sau får vi kjøpe lokalt så det er ikke noe problem, Høy er det værre med. To hester klarer ikke å spise opp en rundballe så fort at den ikke blir dårlig, for da oppstår botulisme og hester kan dø av det. Når sommeren har være god for høytørk har vi kjøpt fra Ballangen, men de to siste årene har det ikke gått å tørke høy på bakken pga for mye regn. I år skulle vi prøve noe nytt, høy i rundballe produsert sørpå med 80% tørrstoff. Når vi da åpner en balle må de ristes opp, som hesjing, og snues noen ganger når det er inne på låven. Vi skulle få rundballe på 250 kg og beskjed to døgn før levering.

Vi hadde tidligere sett på høyet til en annen mottaker og det så bra ut. Vi hadde pratet med Marianne, som slår på Virak, som skulle være behjelpelig med traktor og rundballeklippe, som tar rundballene uten å lage hull i plasten. Dessverre hadde hun fått feil på den og måtte få den reparert først. I reserve hadde vi Oddmund fra Ballangen så vi regnet med at det skulle gå greit. Tiden gikk og leveringa ble utsatt flere ganger. Så fikk jeg en telefon i 18.00-tiden en tirsdag. De kommer med høyet kl 23.00 samme kveld med rundballe på 370 kg! Oddmund var i Trondheim og Marianne hadde ikke fått klipa i orden, så hva nå?

Marius ble den som berget lossingen med en hjul-laster med pallegaffel, som han behersket perfekt! Høybilen ble forsinket med en time og jeg avtalte å møte han på Moen, så kunne sjåføren bli med meg derfra for å vurdere selv om han kunne kjøre trailer-en opp på gården. DEt mente han ikke var noe problem og en fullastet bil med henger kom opp, slik at vi kunne losse av 16 rundballe. Det gikk uten problemer, selv om sjåføren mente plasten ville rives opp av gaflene. Det ble derimot ikke en eneste rift og Marius gjorde en kjempejobb. Klokka var nesten 01.00 før vi var ferdig. Vi foreslo at sjåføren kunne koble av hengeren, så kunne Marius vri den med hjullasteren, slik at den sto rett vei og bare kunne kobles på igjen om morgenen når han skulle kjøre videre, men neida.

Sjåføren hadde en plan som han skulle fikse neste morgen, og morgenen kom. Etter det startet mare-rittet med en trailer det ikke var mulig å snu. Han kjørte frem og tilbake, moste seg ned i plena og kom ingen vei uansett hvilken plan (plen..) sjåføren kom opp med. Etter to timer sier Gunnar enn om han

koblet av hengeren, så kunne han ta traktoren og vri hengeren rett vei, så kunne bilen kjøre forbi og koble hengeren på etterpå. Da var sjåføren så desperat at han gikk med på det, men mente det aldri kom til å gå siden bremsa på hengeren sto på. Når han så tampen som skulle brukes til jobben, trodda han aldri den villle holde.

Gunnar koblet til hengeren og satte traktoren i krab-begir og firhjulstrekk og draget til hengeren ble vridd i rett posisjon uten problemer. Sjåføren kunne da rygge bak, koble på igjen og var klar til kjøring. Jeg sa at neste gang vi skulle ha høy kom jeg ikke til å ta kontakt med dem igjen, siden det ble sånn styr, men det skulle vi bare gjøre for nå hadde vi en plan som fungerte! Da er det ingen problemer sa den evige optimisten av en sjåfør. Da vi åpnet første rundballe var det rein silo som var i den og rundballe nummer to. Da tenkte jeg at nå sto vi her med seks tonn silo og ringte firmaet som hadde levert dem. Jeg fikk da beskjed om å åpne en til og den var heldigvis i orden.

Nå har vi åpnet neste rundballe og den var også fin. Vi får erstattet de som ikke var i orden, har tatt bilde av dem og sendt som dokumentasjon. Istedet for å dumpe siloen ga vi det til sauene, Så tror jeg at vi satser på vanlige høyballe igjen til neste år, som er mye enklere. Håper bare det blir "høyvær" til neste sommer.

-Toril-

Revestreker

I sommer fikk Idun Sørli Gya et uventet besøk på hytta. En revevalp hadde lurt seg inn gjennom ei åpen kjøkkendør med en fugl i kjeften. Idun fikk kastet fuglen ut, men reven ble igjen inne og snuste rundt på løst og fast. Hun var redd det skulle bli basketak med katta, men alt forløp stille, og etter hvert tuslet revevalpen ut. Den gjorde et nytt besøk senere på kvelden, man da bare i hagen.

Selv om Idun bor i skogbrynet og har jevnlig besøk av elg og sporadiske besøk av rein i hagen, er det første gang en frimodig og nysgjerrig revevalp har avlagt stua en visitt.

Trond

PERSONALIA 15

Uventet besøk: FIKK REVE-VALP INN I STUA

PÅ BESØK: Reven kom plutselig på besøk. Den var fryktelig nysgjerrig, sier Idun Sørli Gya.

Fikk seg en spesiell overraskelse lørdagsformiddag.

FRIDA BR
frida@fremover.no

Idun Sørli Gya fikk seg en spesiell opplevelse lørdagsformiddag. På stua var den ene av to svarte katter som er på feriebesøk hos Gya.

Hun hører lyder i stua, hun går inn og ser Suzie, den ene svarte katten og ei fremmed rød katt. Med en fugl i gapet.

Så smur katten seg, og der struttet to spisse ører, en spiss snute og to skjeve, røde øyne mot meg, forteller Idun.

Det var en revevalp.

Var ikke redd

Han virket ikke brydd av katta eller meg, ikke redd, bare veldig nysgjerrig, forteller Gya over telefon til Fremover.

Jeg hadde ventet at de gikk i tottene på hverandre, men Suzie hadde bare en liten bue på ryggen.

Gya tror reven har kommet seg inn gjennom kjøkkendøra som sto åpen på grunn av katten.

I gapet hadde reven en fugl. Gya tror det var en trost på grunn av størrelsen.

Nysgjerrig

Han løp rundt med fuglen, og den ville jeg ikke ha inne. Så jeg gikk etter han litt og fikk tak i fuglen og kastet den ut. Men han ble værende inne.

Han var fryktelig nysgjerrig, sier Gya.

Gya forteller at reven hukta og stikka på ting i stua. Han tittet bak sofaen, opp i vinduskarmen en tur og opp i bokkassen til Gyas barnebarn.

Han virket ikke redd. Han var veldig tilfyllsfull.

Reven var liten og virket litt på avveie, naturlig nok.

Jeg tror han var morsløs, sier Gya.

Aldri opplevd lignende

Etter ei stund fulgte katt Suzie reven til kjøkkendøra igjen og han spratt ut.

Han var litt på verandaen, før han hoppa ned, tok fuglen og sprang inn i skogen igjen, forteller Gya.

Reven var tilbake en tur senere på kvelden, da bare i hagen til Gya.

Vi bor på Vidrek, og her i hagen har jeg fast besøk av elger, i vår hadde vi besøk av reinsdyr. Det er helt fantastisk å oppleve, sier Gya.

Men jeg har aldri opplevd noe slikt, det var sterkt.

ALLE FOTO: PRIVAT

REVESTREKER: Her er reven inne i huset til Idun Sørli Gya lørdag.

Her er Oliver

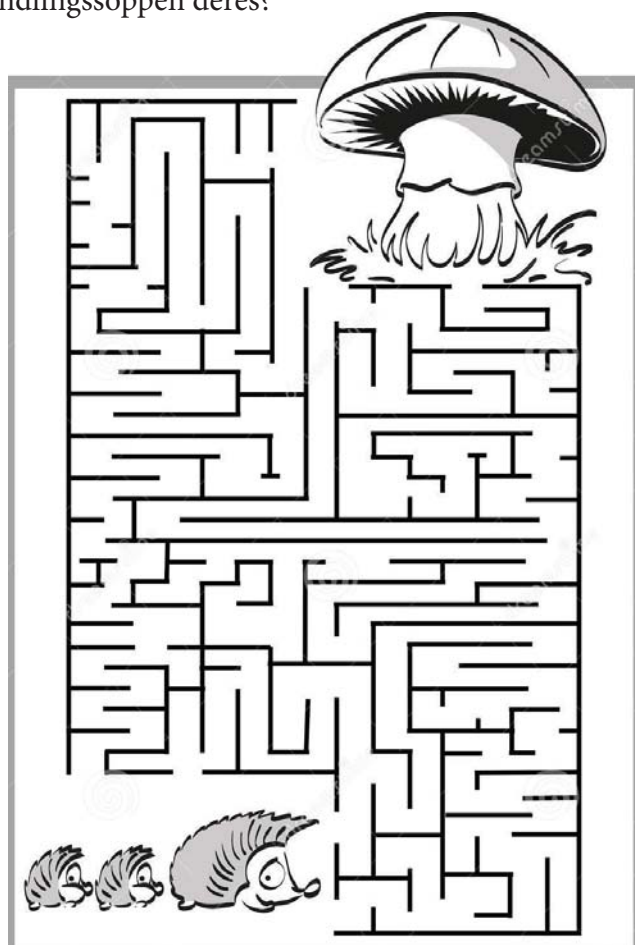
Vår kjære Oliver kom til verden 5.oktober på UNN Narvik. Stolte foreldre er Lise Flønes Ravn og Stein Georg Kulvik

Julepussel...

Kan du hjelpe familien Pinnsvin å finne veien til yndlingssoppen deres?

Rebuser

BATA C T QA V 9 T 10-10A

Barnekryssord - stikkord

Vannrett

- 1 Spurte
- 3 Smykke
- 7 Lesestoff
- 9 Snakke
- 10 Lys på nattehimmelen
- 13 Tre like
- 20 Teddybjørnene
- 21 Flirte
- 23 Grønt belegg
- 24 Muskelfestet
- 25 Program på NRK radio
- 26 Ikke inn
- 27 Vekst

Loddrett

- 1 Komponist
- 2 Preposisjon
- 3 Himmelretning
- 4 Øke
- 5 Fisk
- 6 Ikke gamle
- 8 Iglo
- 11 Uten klær
- 12 Styreårene
- 14 Dyr i skogen
- 15 Trist
- 16 Kraftuttrykk
- 17 Strand
- 18 Guttenavn
- 19 Vinner
- 20 Stolt
- 21 Tone
- 22 Bindeord
- 23 Moderne

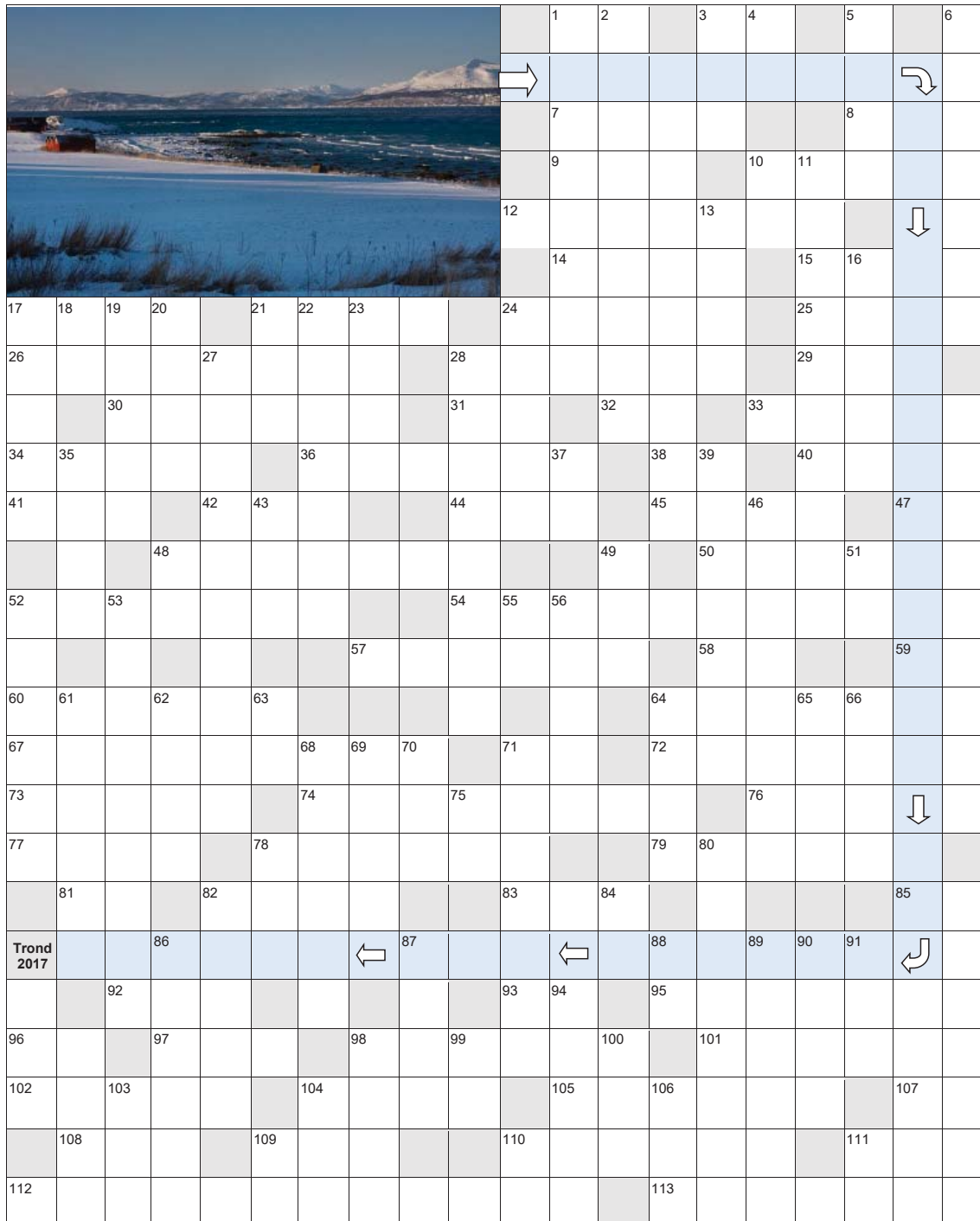
Barnekryssord

	1	2		3		4	5		6	
	7		8			9				
			10					11		12
	13	14								
	→			15	16	17	18		19	
	20									
	21	22		23			24			
25							26		27	

For de litt mer drevne...

- 21 Verktøy
- 22 Krydder
- 23 Gudinne
- 24 Dyret
- 27 Tykke
- 28 Sesongaktivitet
- 35 Bukta
- 37 Ordne
- 39 Ferdigklypt
- 43 Organisasjon
- 46 Pedalene
- 48 Fange
- 49 Grave
- 51 Sammenslutning
- 52 Klatret
- 53 Kvinnenavn
- 55 Organisasjon
- 56 Matrett
- 61 Land
- 62 Boks
- 63 Like
- 64 Uventet
- 65 Glo (dialekt)
- 66 Pose
- 68 Utkast
- 69 Hvile
- 70 Prest
- 71 Kona
- 75 Kjenne-tegn
- 78 Arbeidstid
- 80 Høstpynt
- 82 Flatemål
- 84 Lever
- 86 Kvinnenavn
- 87 Fugl
- 88 Øk
- 89 Innbo
- 90 Sleiver
- 91 reir
- 94 Kvinner
- 98 Fugler
- 99 Yte
- 100 Likevel
- 103 Kjelke
- 104 Kjemme
- 106 Interjeksjon
- 109 Anstrengelse
- 110 Hytte
- 111 Vasse

Vannrett

- 1 Ytret
- 2 Tone
- 7 Kvinnenavn
- 8 Hygge
- 9 Ytterligere
- 10 Klagesang
- 12 Treslag
- 14 Klesplagg
- 15 Lete
- 17 Ytre
- 21 Bydel
- 24 Avsluttet
- 25 Munn
- 26 Behandling

- 28 Mannsnavn
- 29 Udelt
- 30 Læreanstalter
- 31 Røys
- 32 Artikkel
- 34 Innhegninger
- 36 Franskmann
- 38 Pronomen
- 40 Profet
- 41 Gudinne
- 42 Kvinnenavn

- 44 Alene
- 45 Karakter
- 47 Forkortelse
- 48 Grønnsak
- 50 Siden
- 52 Matrett
- 54 Ane
- 57 Land
- 58 Elva
- 59 Lady
- 60 Lydkilde
- 64 Frigjøres
- 67 Vemod
- 71 By
- 72 Grekere
- 73 Like

- 74 Protein
- 76 Kornband
- 77 Vei
- 78 Mannsnavn
- 79 Fottøy
- 81 Tall
- 82 Linje
- 83 Gudinne
- 85 Like
- 92 Tukt
- 93 Kraftuttrykk
- 95 Klesplagg
- 96 Hinne
- 97 Uvilje
- 98 Arbeid

- 101 Dyret
- 102 Mynt
- 104 Kvinne-navn
- 105 Utfordringer
- 107 Gresk bokstav
- 108 Feste
- 109 Europeer
- 110 Attrå
- 111 Klok
- 112 Insekt
- 113 Sted i Østfold

Loddrett

- 1 Håndverker
- 2 Krydder
- 3 Av
- 4 Fra
- 5 Klare
- 6 Antallet
- 10 Tallord
- 11 Paviljongene
- 13 Utveksling
- 16 Organene
- 17 Besvær
- 18 Gripe
- 19 Mener
- 20 Demning

Finn fem feil

Her har fotografluringen vært til stede med retusjeringspenna si og fjernet ting på det ene bildet. Finn dem!

Fra de unge kunstnerne i bygda..

Her har Lucas på 4 år fargelagt fine julebilder

Løsninger

Finn fem feil

Følgende fem ting mangler på bildet til høyre:

Kleshenger, lampeskjerm, ledningsbryter, mønster på selbuvott, knapper på hvit nissefigur.

Rebusene

Løsning rebus 1:

Faller I, faller A, faller alle rallera

Løsning rebus 2:

Beatea, se te' kua ve' 9 te' 10-tia.

	S	A	F	A	O	D															
	K	L	A	R	V	Æ	R	U													
	O	L	E	A		K	O	S													
	M	E	R		E	L	E	G	I												
	M	A	H	O	G	N	Y		N												
	K	Å	P	E		S	Ø	K	E												
U	T	A	D		S	O	H	O		H	E	N	L	A		T	R	U	T		
M	A	N	I	K	Y	R	E		J	A	R	D	A	R		H	E	L			
A	S	K	O	L	E	R		U	R	E	N		R	U	N	D	E				
K	V	E	E	R		G	A	L	L	E	R		E	N		S	E	E	R		
E	I	R		P	I	A			E	N	E		T	Y	P	E		G	T		
	K		T	U	R	N	I	P	S			S		S	E	N	E		R	E	
B	A	C	A	L	A	O				T	I	P	P	O	L	D	E	F		A	R
E		H		E				P	E	R	S	I	A		Å	A				D	I
S	I	R	E	N	E				I		R			U	T	L	Ø	S	E	S	
T	R	I	S	T	E	S	S	E		M	O			A	T	E	N	E	R	E	
E	L	S	K	E		K	O	L	L	A	G	E	N			N	E	K		T	
G	A	T	E		Ø	I	V	I	N	D				T	R	E	S	K	O	G	
	N	I		A	K	S	E				A	T	E		O					G	G
Trend 2017	D	N	A	R	T	S	←	T	O	M	↶	R	E	G	L	Ø	B	↷	I		
	P	A	G	E		E	I		E	D		S	N	Ø	S	O	K	K			
	I	S		N	A	G		D	U	G	N	A	D		E	S	E	L	E	T	
	R	U	B	E	L		G	U	R	I		M	O	T	B	Ø	R		F	I	
		R	O	T		I	R	E			B	E	G		J	Æ	R		V	I	S
	A	R	B	E	I	D	E	R	M	A	U	R			A	R	E	M	A	R	K

	B	A		Ø	R	E	P	Y	N	T					
	A	V	I	S		S	I		Y						
	C		S	T	J	E	R	N	E	R					
	H	H	H					A		O					
	→	J	U	L	E	K	A	K	E	R					
	K	O	S	E	D	Y	R	E	N	E					
	L	O		I	R	R		I		S	E	N	E	N	
	D	A	G	S	N	Y	T	T		U	T		T	R	E

Telefonlista for bygda

Navn	Telefon	Mobiltelefon	Epost
Bjerkelund, Randi og Alf-Harald	76959671	97673056 (R), 90580809 (AH)	alfbjerkelund11@gmail.com
Bjerkelund, Øystein		46420010/41621009	bjerkelund.dragrace@gmail.com
Brink, Arne og Gerd	76959635	95882964 (G)	gerdjbrink@hotmail.no
Eidissen, Anne-Berit Søfteland og Gaute	76959653	95883423 (AB), 91515557 (G)	aberits@gmail.com
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald		90125037 (I), 99033401 (O)	osvald.eilertsen@gmail.com ingebjorg.eilertsen@gmail.com
Eilertsen, Svein Yngve		91767715	svein.eilertsen@gmail.com
Evensen, Sissel		41563738	sisevens@online.no
Gundersen, Hans		951 98 609	hansgundersen9@gmail.com
Hansen, Geir Eirik		99306121	geir.eirik@gmail.com
Hansen, Gunnar Leif og Toril Ranheim		911 34 493, (T), 93851011 (G)	guhans5@online.no torilr.hansen@gmail.com
Hansen, Monica		41474742	monica@ascas.no
Indregard Ingrid How og Martin		41557932 (I), 90772497(M)	ingind@vgs.nfk.no (I) martini@online.no (M)
Jensen, Anita		91879889	jensenanitae@gmail.com
Jensen, Trond		99018996	virak41@gmail.com
Johannessen, Johnny		47381573	jojo@banenor.no
Johansen, Anne-Lie		40721287	anne-lie.johansen@virak.no
Johansen, Lill Ann og Øystein		90937667 (Ø), 40465967 (LA)	krekenes@live.no
Josefsen, Renate		97195481	renjo26@yahoo.no
Langhard, Kristel		952 43 889	krjalang@online.no
Larsen, Gunn og Torfinn		91154217 (G), 90726025 (T)	torf-la@online.no
Lundberg, Synnøve og Bjørn		46936665 (S), 95203449 (B)	synlundb@online.no
Løkken, Ole Kristian		91573724	spole@online.no
Normann, Elisabeth		91536117	sjettsjura@outlook.com
Olaussen, Vera		90614787	veraola@online.no
Olsen, Berit	76959640	92293352	berit.olsen45@gmail.com
Olsen, Ole Magnus		41230431	olemagol@hotmail.com
Olsen, Olga	76941474	97475405	
Olsen, Torgunn		97187286	torguno@online.no
Overvåg, Liv og John Martin		96238642 (L), 91371873 (JM)	
Pop, Margareta og Ioan		92541801 (M), 91843315 (I)	ely.ionut@gmail.com ioanpop_85@hotmail.com
Ravn, Anita Didriksen og Svein		94838916 (A), 45397185 (S)	anitaravn@live.no, sve_rav@hotmail.com
Ravn, Børge Johnny		90542874	
Ravn, Kjell-Olav		90997316	kor@virak.no
Ravn, Tove og Ivar		416 94 409 (T), 90023135 (I)	ivravn@gmail.com
Rønning, Brita og Embret		976 52 883 (E); 907 85 535 (B)	embret.ronning@gmail.com, brita.ronning@gmail.com
Røsås, Gerd		41638457	
Solberg, Thor Ivar Morten		41474741	thor-ivar@ascas.no
Solli, Frank		90934296	frankgsolli@gmail.com
Solum, Anita		99306116	anita.solum@hotmail.com
Stokkedal, Ann-Cathrin		99696038	annsto@hotmail.com
Wright, Sean		+447837954509	seanw4425@gmail.com
Zachariassen, Shanny		97762185	
Øgsnes, Sølvi og Anders		41729927 (S), 90986117 (A)	post@breidablikk.no (S); adm@hildringstimen.no (A)
Østrem, Trond		99317710	trond.ostrem@uit.no

